

Analiza financijskih izvještaja odabranih kozmetičkih poduzeća na međunarodnoj razini

---

Vinceković, Ana

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:430646>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-26**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i revizija

**Analiza financijskih izvještaja odabranih kozmetičkih poduzeća
na međunarodnoj razini**

Diplomski rad

Ana Vinceković

Zagreb, svibanj, 2022.

Sveučilište u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i revizija

**Analiza financijskih izvještaja odabranih kozmetičkih poduzeća
na međunarodnoj razini**

**Analysis of financial statements of selected cosmetic companies
at the international level**

Diplomski rad

Student: Ana Vinceković

JMBAG studenta: 0067543626

Mentor: Prof. dr. sc. Ivana Mamić Sačer

Zagreb, svibanj, 2022.

Sveučilište u Zagrebu

Sažetak

Analiza financijskih izvještaja omogućuje donošenje ocjene o sigurnosti i uspješnosti poslovanja jer uključuje različite analitičke tehnike kojima se podaci sadržani u financijskim izvještajima pretvaraju u informacije relevantne za njihove korisnike. Također, spomenuti financijski izvještaji moraju biti usklađeni s računovodstvenim načelima i standardima koji su osmišljeni od strane organizacija kojima je cilj te izvještaje učiniti usporednima i pogodnima za analizu. Odabrana poduzeća pripadaju različitim geografskim područjima što podrazumijeva primjene različitih računovodstvenih politika koje oblikuju finalni proizvod jednog računovođe, a to je financijski izvještaj. Osim analize financijskih izvještaja, za razumijevanje cjelokupne slike poslovanja poduzeća, potrebno je napraviti i analizu industrije u kojoj ono posluje. Kozmetička industrija karakteristična je po brzom rastu, stalnim istraživanjima i razvijanju te lansiranjem proizvoda koji u vrlo kratkom roku dosežu fazu zrelosti što dovodi od značajnih promjena određenih pozicija financijskih izvještaja iz razdoblja u razdoblje. Provedena analiza ukazuje na zadovoljavajuću likvidnost spomenutih poduzeća i malu zaduženost te zavidnu maržu poslovanja i profitabilnost.

Summary

The analysis of financial statements enables the assessment of business security and performance because it includes various analytical techniques by which the data contained in the financial statements are converted into information relevant to their users. Also, the mentioned financial statements must be in accordance with the accounting principles and standards developed by the organizations whose goal is to make these reports comparable and suitable for analysis. The selected companies belong to different geographical areas, which means the application of different accounting policies that shape the final product of one accountant, and that is the financial report. In addition to the analysis of financial statements, to understand the overall picture of the company's business, it is necessary to make an analysis of the industry in which it operates. The cosmetics industry is characterized by rapid growth, constant research and development and the launch of products that reach maturity in a very short time, which leads to significant changes in certain positions of financial statements from period to period. The conducted analysis indicates satisfactory liquidity of the mentioned companies and low indebtedness, as well as an enviable business margin and profitability.

Keywords: US GAAP, IFRS, HSFI, International Accounting, Financial Statements

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Ana Vinceković

(vlastoručni potpis studenta)

Zagreb, 05.05.2022.

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

Ana Vinceković

(personal signature of the student)

Zagreb, 05.05.2022.

(place and date)

Sadržaj	
1.	Uvod..... 1
1.1.	Predmet istraživanja 1
1.2.	Cilj istraživanja..... 1
1.3.	Struktura rada 2
2.	Računovodstvo u međunarodnom okruženju kao podloga za provedbu analize temeljnih financijskih izvještaja 3
2.1.	Značaj međunarodnog računovodstva u poslovnom okruženju 3
2.2.	Standardi financijskog izvještavanja 4
2.2.1.	Američka općeprihvaćena računovodstvena načela 5
2.2.2.	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 10
2.2.3.	Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 14
2.3.	Instrumenti, postupci i izazovi međunarodne analize financijskih izvještaja 16
2.3.1.	Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja 16
2.3.2.	Izazovi međunarodne analize financijskih izvještaja 19
3.	Specifičnosti kozmetičke industrije u svijetu 20
3.1.	Obilježja kozmetičke industrije 20
3.2.	Glavni proizvodi i konkurenti u kozmetičkoj industriji 22
3.3.	Utjecaj kozmetičke industrije na strukturu financijskih izvještaja 24
4.	Analiza temeljnih financijskih izvještaja primjenom različitih standarda financijskog izvještavanja 27
4.1.	Obilježja odabranih poduzeća 27
4.1.1.	Johnson & Johnson..... 27
4.1.2.	Beiersdorf..... 28
4.1.3.	Magdis..... 30
4.2.	Sličnosti i razlike u financijskim izvještajima odabranih poduzeća uslijed primjene standarda financijskog izvještavanja 31
4.2.1.	Horizontalna i vertikalna analiza društva Johnson & Johnson..... 31
4.2.2.	Horizontalna i vertikalna analiza društva Beiersdorf AG 38
4.2.3.	Horizontalna i vertikalna analiza društva Beiersdorf AG 45
4.3.	Ocjena sigurnosti i uspješnosti poslovanja primjenom pojedinačnih financijskih pokazatelja na primjeru odabranih poduzeća 50
4.3.1.	Ocjena sigurnosti poslovanja odabranih poduzeća..... 50
4.3.2.	Ocjena uspješnosti poslovanja odabranih poduzeća..... 53
5.	Zaključak 57
	Popis literature 59
	Popis tablica..... 62
	Popis kratica 64
	ŽIVOTOPIS..... 66

1. Uvod

Za uspješnost poslovanja poduzeća najvažnije je ostvariti dva temeljna kriterija, a to su sigurnost i uspješnost poslovanja koji se u kratkom roku međusobno sukobljavaju, međutim gledajući na to da je svakom poslovnom subjektu glavni cilj dugo i uspješno poslovanje, tada su dugoročno, gore navedeni kriteriji međusobno ovisni jedan o drugome. Također, poznato je kako je ocjena sigurnosti i uspješnosti poslovanja poduzeća predstavljena u financijskim izvještajima koje su poslovni subjekti dužni sastavljati na kraju poslove godine. Međutim, postavlja se pitanje kako usporediti financijske izvještaje poduzeća koja posluju u različitim dijelovima svijeta, pri čemu su računovodstveni sustavi oblikovani temeljem različitih utjecaja. Kako usporediti američko poduzeće s hrvatskim poduzećem i koji su mogući problemi prilikom usklade financijskih izvještaja te zašto dolazi do razlika u sastavljanju financijskih izvještaja će biti objašnjeno kroz analizu financijskih izvještaja odabranih kozmetičkih poduzeća na međunarodnoj razini odabranih u ovom radu. Ujednačavanjem pravila financijskog izvještavanja omogućuje se lakše i brže širenje na druga tržišta, bilo da se radilo o tržištu rada, kapitala ili prikupljanju financijskih sredstava iz inozemstva.

1.1. Predmet istraživanja

Predmet ovog diplomskog rada jest ukazati na sličnosti i razlike u sastavljanju i prezentiranju financijskih izvještaja koje su rezultat primjene različitih standarda financijskog izvještavanja. Provest će se komparativna analiza financijskih izvještaja američkog poduzeća Johnson & Johnson koje prilikom sastavljanja i prezentiranja temeljnih financijskih izvještaja primjenjuje općeprihvaćena računovodstvena načela financijskog izvještavanja (US GAAP), njemačkog poduzeća Beiersdorf AG koje primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI) te hrvatskog poduzeće Magdis d.o.o. obveznika Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI).

1.2. Cilj istraživanja

Na temelju navedenog, ciljevi rada su:

- pojasniti ulogu računovodstva i njegov utjecaj na međunarodnoj razini,
- istaknuti specifičnosti kozmetičke industrije u odnosu na ostale industrije te njezin utjecaj na izgled financijskih izvještaja,
- ukazati na sličnosti i razlike financijskih izvještaja organizacija koje primjenjuju različite standarde financijskog izvještavanja kako bi se olakšala usporedivost financijskih izvještaja organizacija,

- ocijeniti sigurnost i uspješnost odabranih poduzeća koristeći pojedinačne financijske pokazatelje financijskog izvještavanja,
- prezentirati i interpretirati podatke iz financijskih izvještaja pretvorene u korisne informacije.

Teorijski dio diplomskog rada bit će analiziran kroz stručnu literaturu kao što su knjige, zakoni, standardi, znanstveni i stručni članci te materijali s relevantnih internetskih stranica, dok će empirijski dio biti obrađen kroz financijsku vertikalnu i horizontalnu analizu odabranih poduzeća te uz primjenu pojedinačnih financijskih pokazatelja.

Temeljni doprinos rada očituje se u savladavanju razlika uvjetovanih primjenom različitih regulatornih okvira prilikom sastavljanja temeljnih financijskih izvještaja, ali i mjerenja i priznavanja elemenata unutar temeljnih financijskih izvještaja.

1.3. Struktura rada

Diplomski rad je podijeljen na dva dijela. Prvo dio je teorijski te uključuje prva tri poglavlja rada. Drugi dio rada je empirijski i u njemu je provedena analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća te uključuje četvrto poglavlje rada.

U uvodnom dijelu rada prezentirana je problematika analize financijskih izvještaja te predmet i cilj napravljene analize kao i doprinos rada. U drugom je poglavlju definiran utjecaj međunarodnog računovodstva i standarda financijskog izvještavanja na izgled financijskih izvještaja na kraju obračunskog razdoblja, također navedeni su i objašnjeni postupci i instrumenti koji se koriste prilikom analize financijskih izvještaja. Treće poglavlje rada uključuje definiranje pojma kozmetičke industrije te navodi glavne karakteristike industrije kao i glavne konkurente koji djeluju u toj industriji i utjecaj industrije na izgled prezentiranih financijskih izvještaja.

Četvrto poglavlje predstavlja analizu financijskih izvještaja na međunarodnoj razini, odnosno primjenom različitih standarda financijskog izvještavanja. Pri čemu su pobliže objašnjena obilježja odabranih poduzeća te navedene sličnosti i razlike koje proizlaze iz primjene različitih setova financijskog izvještavanja i na kraju je provedena ocjena sigurnosti i uspješnosti odabranih poduzeća korištenjem pojedinačnih financijskih izvještaja.

Posljednje, odnosno peto poglavlje predstavlja zaključak rada na temelju provedene analize financijskih izvještaja.

2. Računovodstvo u međunarodnom okruženju kao podloga za provedbu analize temeljnih financijskih izvještaja

Ponekad je moguće kategorizirati pojedine države prema njihovim sličnostima, ali u konačnici niti jedna država nije jednaka, te svaka shodno svojim specifičnostima prilagođava i računovodstvene prakse. Neupitno je da računovodstvena načela i standardi te zakonski propisi imaju najznačajniji utjecaj na financijsko izvještavanje, međutim, postoji i čitav niz drugih čimbenika o kojima je potrebno voditi računa. Što je u prošlosti dovelo do potrebe za klasifikacijom pojašnjenja razlikovanja računovodstvenih sustava s ciljem boljeg razumijevanju razlika između pojedinih nacionalnih računovodstvenih sustava.

2.1. Značaj međunarodnog računovodstva u poslovnom okruženju

Kao što Mijoč i Vrdoljak ističu, najčešće se razlikuju tri modela u financijskom izvještavanju gledajući sa zemljopisnog aspekta, a to su: britansko-američki model (Velika Britanija, Irska i Nizozemska), kontinentalni model (Njemačka, Francuska, Italija, Španjolska) te južnoamerički. Utjecaj čimbenika okruženja na nacionalne računovodstvene sustave ima za posljedicu njihovo grupiranje unutar sličnih ili istih grupa. Načelo grupiranja računovodstvenih sustava podrazumijeva slične računovodstvene prakse u pogledu mjerenja pozicija i objavljivanja informacija u financijskim izvještajima, dok je razina mjerenja i objavljivanja informacija u financijskim izvještajima pod utjecajem čimbenika okruženja (Mijoč i Vrdoljak, 2013.).

Prema tome, nije strano da je anglosaksonsko računovodstvo pod utjecajem velikih financijskih tržišta i multinacionalnih korporacija što je razlog razvijenosti tržišta kapitala i obveznica čiji subjekti podižu velike količine kapitala. Takav pristup računovodstvu ima za posljedicu zaštitu investitora kroz uvid u relevantne informacije koje proizlaze iz financijskih izvještaja poslovnih subjekata. Kontinentalni model uključuje većinu zemalja kontinentalne Europe i Japan te su za njega karakteristični bliski odnosi subjekata s bankama koje im osiguravaju izvor kapitala. Računovodstvo podliježe strožoj zakonskoj formi i nije primarno orijentirano na potrebe donošenja odluka kreditora, već zadovoljava zahtjeve države i podržava planove vlade. Treći model uključuje većinu zemalja Južne Amerike te je računovodstvo usmjereno prilagodbi na inflaciju (budući da južnoameričke zemlje imaju iskustvo suočavanja s inflacijom) i orijentirano je potrebama državnih planera (Mijoč i Vrdoljak, 2013.).

Baldarelli, Demartini i Mošnja-Škare ističu kako na računovodstvenu praksu utječu razni čimbenici, između ostalog i kulturni koji obuhvaćaju utjecaj predrasuda, stavove prema financijskom izvještavanju, osobna uvjerenja i težnje kao što je primjerice kratkoročna orijentiranost na profit ili dugoročna orijentiranost na kvalitetu bilance, zatim stupanj utjecaja

zakonske regulative i vrsta socijalne strukture ovisno o tome je li se radi o diversificiranom vlasništvo ili obiteljskom poduzetništvu te u konačnici statusu računovodstvene profesije (Baldarelli, Demartini i Mošnja-Škare, 2007.). Klasifikacijom se unapređuje analiza financijskih izvještaja i poboljšava razumijevanje računovodstvene strukture i prakse. Primjerice, zemlje će često slično reagirati na nove okolnosti, stoga, moguće je predvidjeti računovodstvene probleme i rješenja poučena iskustvom drugih zemalja iste skupine. Dok, zemljama u razvoju koje nemaju razvijene vlastite računovodstvene standarde, određeni model može pomoći u razvoju vlastitih standarda. Modeli klasifikacija pomažu i organizacijama kao što su Međunarodni odbor za računovodstvene standarde u procesu globalnog usklađivanja (Mijoč i Vrdoljak, 2013.).

2.2. Standardi financijskog izvještavanja

Financijski izvještaji omogućuju uvid u poslovanje pojedinog poduzeća jer su važan izvor informacija, stoga je vrlo važno da se temelje na objektivnim i točnim informacijama te da su sastavljeni u skladu s računovodstvenim načelima, odnosno standardima. Samim time, veća usklađenost financijskih izvještaja sa standardima ukazuje na veću kvalitetu samih izvještaja.

Mijoč u svom radu ističe kako su računovodstvena načela rezultat potrebe za ujednačavanjem računovodstvenih pravila i postupaka u iskazivanju stanja imovine i njenih izvora, kao i prihoda, rashoda i financijskog rezultata na međunarodnoj razini te naglašava da načelo subjekta treba polaziti od toga da se računovodstvo poduzeća vodi za subjekte, a ne za osobe u čijem su vlasništvu, koje njima rukovode ili su na neki drugi način s njima povezani (Mijoč, 2013.).

Računovodstveni standardi predstavljaju daljnju razradu računovodstvenih načela u pogledu metoda obuhvata, računovodstvenog procesiranja i prezentiranja informacija. Odnosno, načela čine polaznu osnovu za utvrđivanje standarda te za razliku od njih koja se uobičajeno sastoje od jedne ili dvije riječi, računovodstveni standardi detaljnije obrađuju pojedino načelo, napisano na nekoliko stotina stranica. Prilikom pružanja potrebnih informacija donositeljima odluka naglasak je na pravovremenosti potrebne informacije, dok je preciznost u tom slučaju u drugom planu jer velika preciznost pruženih informacija iziskuje puno vremena što može dovesti do kašnjenja s pružanjem pravovremene informacije, a zakašnjela informacija nije korisna za upravljanje (Šlibar, 2010.). Izjednačavanjem bilančnih pozicija kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja postiže se viši stupanj harmonizacije i standardizacije financijskog izvješćivanja na međunarodnoj razini (Mijoč, 2013.).

2.2.1. Američka općeprihvaćena računovodstvena načela

„Američka općeprihvaćena računovodstvena načela (u daljnjem tekstu US GAAP) odnose se na zajednički skup računovodstvenih načela, standarda i postupaka koje je donio Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB). Kombinacija je mjerodavnih standarda i općeprihvaćenih načina bilježenja i izvještavanja računovodstvenih podataka koji imaju za cilj poboljšati razumijevanje, dosljednost i usporedivost financijskih podataka“ (KPMG, 2020.). Također, pomaže ulagačima pri analizi poduzeća olakšavajući izvođenje usporedbe između jedne i druge tvrtke (Jason Fernando, 2021). Prema US GAAP, pojam izvještajnog subjekta se odnosi na subjekta ili skupinu koja predstavlja financijske izvještaje kao jedan ekonomski subjekt, koji ne mora biti pravna osoba, ali može obuhvaćati jedan entitet, više njih entiteta ili dio entiteta. Ako se izvještajni subjekt sastoji od dva ili više entiteta pri čemu jedan kontrolira i upravlja drugim subjektom, tada se njegovi financijski izvještaji nazivaju konsolidiranim financijskim izvještajima. Američki zakon zahtijeva da tvrtke koje objavljuju financijske izvještaje javnosti i tvrtke kojima se javno trguje na burzama slijede GAAP smjernice prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja (KPMG, 2020.).

Izgled financijskih izvještaja nije propisan, međutim poduzeća koja javno objavljuju financijske izvještaje moraju se pridržavati zahtjeva propisanih od strane Regulation S-X. koji je dio složenih zakona trgovanja vrijednosnim papirima u SAD-u. Ta poduzeća su dužna sastavljati usporedne financijske izvještaje što je regulirano od strane američke Komisije za vrijednosne papire i burzu (SEC), što znači da se bilanca sastavlja za tekuću i prethodnu godinu (u iznimnim okolnostima za jednu godinu), dok drugi financijski izvještaji moraju obuhvatiti tri uzastopna razdoblja do datuma bilance (KPMG, 2020.). „Američka Komisija za vrijednosne papire ili SEC (U.S. Securities and Exchange Commission), neovisna je agencija američke vlade koja je odgovorna za provedbu i predlaganje pravila o vrijednosnim papirima te je zakonski ovlašten uspostaviti standarde financijskog računovodstva i izvještavanja za javna poduzeća. Komisija se oslanja na FASB kako bi financijsko izvještavanje bilo točno i vjerodostojno“ (Chen, 2020.).

„US GAAP uključuje 10 temeljnih načela:

Tablica 1 10 Temeljnih načela US GAAP

1. Načelo pravilnosti	2. Načelo razboritosti
3. Načelo dosljednosti	4. Načelo kontinuiteta
5. Načelo istinitosti	6. Načelo periodičnosti
7. Načelo ustrajnosti metoda	8. Načelo materijalnosti
9. Načelo bez naknade	10. Načelo dobre vjere“

Izvor: Vlastita izrada na temelju podataka iz Accounting.com, 2020.

Standardi zahtijevaju od subjekata da predstave određene pozicije u financijskim izvještajima, dok se druge pozicije mogu objaviti u bilješkama uz financijske izvještaje. Iako US GAAP navodi da se odredbe Kodifikacije ne odnose na nematerijalne stavke, većina subjekata imaju tendenciju uključiti i dodatne informacije bitne za njihov financijski izvještaj. Tako, nerijetko subjekti registrirani u SEC-u prikazuju rasprave uprave i analizu financijskog stanja, rezultata poslovanja i likvidnosti i kvantitativna i kvalitativna otkrivanja tržišnog rizika (KPMG,2020.). Američka poduzeća koja nisu uvrštena na uređeno tržište vrijednosnih papira, a dužna su sastavljati financijske izvještaje, mogu primjenjivati US GAAP, MSFI ili MSFI za mala i srednja poduzeća. Dok za subjekte čijim se vrijednosnim papirima ne kotira na uređenim tržištima kapitala, a koji primjenjuju US GAAP postoje posebni standardi i izuzeci za priznavanje i mjerenje pozicija, kao i dodatna objašnjenja pojedinih stavki unutar financijskih izvještaja u odnosu na one koje primjenjuju javni subjekti. Također, stranim subjektima koji su registrirani na SEC je dozvoljeno sastavljati i objavljujivati financijske izvještaje sukladno MSFI ako ne prelaze prag koji je odredio SEC (30% svih značajnih testova) za usklađenje dva seta financijskih izvještaja, odnosno dokaz o ispravno prikazanom rezultatu poslovanja. Svi poslovni subjekti čijim se vrijednosnicama ne trguje na uređenom tržištu kapitala ne moraju sastavljati financijske izvještaje za usporedna razdoblja (KPMG, 2020.).

Financijski izvještaji se sastavljaju na osnovi neograničenosti poslovanja te menadžment procjenjuje postoji li znatna sumnja da se neće nastaviti poslovati prema tom konceptu. Ako likvidacija postane neizbježna nakon datuma izvještavanja, ali prije nego li su financijski izvještaji izdani ili spremni za izdavanje, tada su financijski izvještaji pripremljeni u skladu s neograničenosti poslovanja te je subjekt dužan pružiti dodatne informacije korisnicima financijskih izvještaja. U razdoblju koje prethodi bankrotu, subjekt nastavlja primjenjivati US GAAP na uobičajeni način, međutim, mogu zahtijevati dodatna računovodstvenih razmatranja o financijskom stanju subjekta vezana uz bankrot (KPMG, 2020.).

„Svi mjerodavni US GAAP-ovi sadržani su u računovodstvenim standardima FASB-a, odnosno Kodifikaciji. US GAAP ne zahtijeva da poslovni subjekti istaknu izjavu da su financijski izvještaji u skladu sa standardima“ (KPMG, 2020.). Kodifikacija računovodstvenih standarda (ASC ili "Kodifikacija") sastoji od pojedinih Tema koje se sastoje od podtema. Dok podteme sadrže odjeljke koji uključuju stvarne računovodstvene smjernice. Odjeljci se temelje na prirodi sadržaja i standardizirani su tijekom cijele Kodifikacije. Glavno načelo je sadržano u glavnom dijelu teksta smjernice, a daljnje objašnjenje je uključeno u smjernicama za provedbu. Samo je materijal koji se pojavljuje u Kodifikaciji mjerodavan, dok konceptualni okvir utvrđuje

financijske ciljeve izvještavanja, identificira kvalitativne karakteristike računovodstvenih informacija, definira elemente financijskih izvještaja i raspravlja o priznavanju, mjerenju i prezentaciji cjelovitog skupa financijskih izvještaja, međutim prema autoritetu važnosti, ne može nadjačati standard (PWC, 2017). Definicija materijalnosti nije definirana od strane US GAAP-a, međutim okvir o materijalnosti određen je od strane vrhovnog suda te definiran od strane zaposlenika SEC-a koji smatraju je da je činjenica materijalno značajna ako postoji znatna vjerojatnost da ona ima značajnu ulogu za razumnog investitora te ovisi o specifičnosti poduzeća, dok se pojedine stavke financijskih izvještaja mogu procjenjivati pojedinačno i u ukupnom iznosu (KPMG, 2020.) Sve odluke koje se objavljuju o primjeni standarda nazivaju se EITF, čija je misija omogućiti FASB-u poboljšanje financijskog izvještavanja pravodobnom identifikacijom, raspravom i rješavanjem financijskog računovodstva. EITF je osmišljen kako bi umanjio potrebu FASB-a da troši vrijeme i napore rješavajući usku primjenu ili druga nova pitanja koja se mogu analizirati u okviru postojećih GAAP-a (FASB, 2021). EITF ne objavljuje odluke u dnevnom redu kada odluči da te odluke neće biti dio programa rada. Standardi i tumačenja imaju najmanje dva datuma stupanja na snagu, u najmanju ruku razlikuju se datumu za javne u odnosu na ostale subjekte (KPMG, 2020.).

Financijski izvještaji su pripremljeni za izvještajno razdoblje koje završava datumom bilance. U određenim okolnostima subjekt može promijeniti datum izvještavanja, međutim, izvještajno razdoblje ne može biti dulje od 12 mjeseci. U tim situacijama subjekt je dužan pripremiti financijske izvještaje za prijelazno razdoblje. Set financijskih izvještaja čine:

1. Izvještaj o financijskom položaju

Izravno vezani elementi s mjerenjem financijskog položaja odnose se na imovinu, obveze i kapital. Stavka koja udovoljava definiciji imovine ili obveze priznaje se samo ako se trošak može pouzdano izmjeriti te ne postoji specifična smjernica u konceptualnom okviru koja ukazuje na prestanak priznavanja (umjesto toga, posebna tema u Kodifikaciji se bavi s prestankom priznavanja relevantne imovine i obveza). U nastavku su navedene specifičnosti koje standardi zahtijevaju:

- metoda mjerenja materijalne imovine se iskazuje po metodi povijesnog troška, dok se nematerijalna imovina iskazuje po fer vrijednosti;
- dozvoljeno prezentiranje kratkoročnih kredita refinanciranih u dugoročne nakon datuma bilance (kratkoročne obveze moguće je refinancirati u dugoročne obveze i prije objavljivanja financijskih izvještaja ako su ispunjeni kriteriji reklasifikacije);

- prilikom utroška zaliha dozvoljene su metode: FIFO, metoda prosječnih ponderiranih cijena te metoda LIFO (KPMG, 2020.)

Postupanje s nematerijalnom imovinom, poput istraživanja i goodwilla, je karakteristično za razlikovanje standarda pri čemu MSFI nematerijalnu imovinu priznaje se samo ako će imati buduću ekonomsku korist, dok je GAAP priznaje po trenutnoj fer tržišnoj vrijednosti i ne uzimaju se u obzir dodatna (buduća) razmatranja (Campwaltblog, 2021.).

2. *Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti*

Prema definiciji Delloita, fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja, a u slučaju nedostatka tržišnih uvjeta, mjeri se prema najpovoljnijem tržištu za imovinu ili obvezu. Hijerarhija fer vrijednosti u ASC 820 služi kao osnova za razmatranje pretpostavki sudionika na tržištu i čini razliku između njih, dok se pretpostavke temelje na tržišnim informacijama dostupnim u određenim okolnostima (Delloite, 2021.).

Standardi definiraju prihod kao povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza što ima za posljedicu povećanje kapitala, osim onog u svezi s uplatom od strane sudionika u kapitalu. Dok se druge strane, rashodi definiraju kao smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili smanjenja imovine ili stvaranja obveza što ima za posljedicu smanjenje kapitala, osim ovog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu (KPMG, 2020).

Dobitak ili gubitak nastaje kada se cijena transakcije imovine ili obveze razlikuje od fer vrijednosti koja se koristila za mjerenje na početku priznavanja, a takav dobitak ili gubitak priznaje se u dobiti ili gubitku, osim ako Kodifikacija određuje drugačije (US GAAP manje je restriktivan od MSFI standarda prilikom priznavanja takvih dobitaka ili gubitaka). U mjerenju fer vrijednosti imovine ili obveze, subjekt odabire one tehnike vrednovanja koje su prikladne za poslovanje. U nastavku su navedene specifičnosti koje standardi zahtijevaju:

- troškovi istraživanja i razvoja su klasificirani kao troškovi.
- prekid određenih poslovnih kriterija je dozvoljen u slučaju kada su komponente vezane uz prodaju ili predstavljaju strateški pomak koji ima utjecaj na financijski rezultat ili se radi o novostečenoj neprofitnoj organizaciji koja je po stjecanju klasificirana kao ona koja se „drži na prodaju“ (KPMG, 2020.).

Ne postoji odrednica razvrstavanja rashoda po funkciji ili metodi po prirodnim vrstama troškova. Međutim, poduzeća registrirana u SEC moraju razvrstavati rashode po funkciji.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje se kao dio cjelokupnog skupa financijskih izvještaja čije se komponente sastoje od razlika proizašlih iz transakcija stranim valutama, dobitka ili gubitka vezan uz vrijednosne papire, planovima zaposlenika te dobitcima ili gubicima derivatima (KPMG, 2020.).

3. Izvještaj o promjenama kapitala

Slijedeće informacije su predstavljene u izvještaju o promjenama u kapitalu:

- a) neto dobit i ukupna sveobuhvatna dobit za financijsko razdoblje (prikazujući odvojeno iznose koji se pripisuju vlasnicima matičnih društava te nekontrolirajućem interesu);
- b) učinke retrospektivne primjene ili prepravljanja priznata u skladu s Kodifikacijskom na temu računovodstvene politike, promjene u procjenama i pogreškama;
- c) usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju razdoblja (KPMG, 2020.).

Za svaku komponentu akumulirane sveobuhvatne dobiti, subjekt predstavlja analizu koja se može predstaviti u izvještaj o promjenama na kapitalu ili u bilješkama uz financijske izvještaje. Dividende i srodni iznosi po dionici objavljeni su u izvještaju promjene u kapitalu, bilješkama uz financijske izvještaje ili u izvještaj o financijskom položaju (KPMG, 2020.).

4. Izvještaj o novčanom toku

Standardi definiraju novčane ekvivalente kao kratkotrajna visoko likvidna ulaganja koja su brzo zamjenjiva za poznate iznose novca te su predmet beznačajnog rizika od promjene u novčanu vrijednost. Izvještaj o novčanom toku predstavlja novčane tokove obračunskog razdoblja koji se mogu klasificirati kao operativne, investicijske i financijske aktivnosti. Klasifikacija se temelji na djelatnosti koja je pretežni izvor ili upotreba novčanog toka. Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti mogu se prikazati izravnom ili neizravnom metodom. Novčani tok koji proizlazi iz promjena vlasničkih interesa u podružnici, a koji ne rezultira gubitkom kontrole je klasificiran kao financijska aktivnost kao i prekoračenja po bankama koja se smatraju oblikom kratkoročnog financiranja. Klasifikacija novčanih tokova povezana je s proizvodnjom ili stjecanjem imovine koja će se koristiti za najam drugima i naknadnu prodaju ovisi o aktivnosti koja će biti pretežni izvor ili uporaba novca. Kapitalizirane kamate su klasificirane kao investicijske aktivnosti (KPMG,2020).

5. Bilješke uz financijske izvještaje

Uključuju zaseban raspored pokazujući učinke bilo kakvih promjena u vlasništvu matičnog društva koje ne rezultiraju gubitkom kontrole. Subjekti mogu prezentirati promjene u kapitalu u bilanci, izvještaju o promjenama na kapitalu ili u bilješkama. Za razliku od MSFI standarda,

US GAAP ne zahtijeva otkrivanje podataka o ciljevima, politikama i procesima za upravljanje kapitalom, osim u određenim okolnostima“ (KPMG, 2020.).

2.2.2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

„Global standards for global market“, je rečenica kojom se vode Međunarodni standardi financijsko izvještavanja (u daljnjem tekstu MSFI). Trenutno, 144 država dozvoljava MSFI dok 12 država zabranjuje njihovu primjenu (IFRS Foundation, 2021.). Definicija izvještajnog subjekta odgovara onoj kod US GAAP. „Zbog široke primjene, standardi su se razvili u skup pravila prilagođenih zahtjevima tržišta kapitala stavljajući naglasak na primjenu metode fer vrijednosti. S jedne strane moraju zadovoljiti informacijske potrebe investitora, a s druge strane moraju biti dovoljno fleksibilni kako bi bili primjenjivi na globalnoj razini“ (Sever, 2012.). „Pojam MSFI je termin koji se ne odnosi samo na novu seriju standarda koju je objavio Odbor već je on puno širi te obuhvaća:

- Okvir za sastavljanje financijskih izvještaja
- Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (u izdanju Odbora: MSFI 1-13), Međunarodne računovodstvene standarde (MRS 1-41),
- Tumačenja standarda“ (Mamić Sačer, Posavec, 2012.).

Izgled financijskih izvještaja nije standardiziran, ali je određen minimum stavki koje se trebaju prezentirati. Također, izvještaji se sastavljaju za tekuću i prethodnu godinu te sadrže dodatna objašnjenja stavki i međuzbrojeva relevantnih za razumijevanje. Cilj je fer i istinito prezentiranje svih kategorija prikazanih u financijskim izvještajima, te zahtijevaju izjavu o usklađenosti sa standardima. IASB ne provodi istragu vezanu uz primjenu njegovih standarda, istragu često provode lokalni regulatori i burze. Značajke MSFI-ja su:

1. Fer prezentiranje;
2. Neograničenost vremenskog poslovanja;
3. Računovodstvena osnova nastanka događaja;
4. Učestalnost izveščivanja;
5. Dosljedno prezentiranje;
6. Značajnost i sažimanje (KPMG, 2020.).

Osmišljeni su prvenstveno za poslovne subjekte orijentirane na dobit, iako nisu zabranjeni za korištene neprofitnim subjektima. Mogu ih koristiti mala i srednja poduzeća ako je dozvoljeno u pojedinoj državi, iako postoje posebni MSFI za mala i srednja poduzeća. Općenito se pozivaju na nova pitanja vezana s primjenom standarda koja se objavljuju u programu odluka, čak i u

slučaju neprihvatanja odluke. Temelje se na načelima što poslovnim subjektima omogućuje više prostora za različita tumačenja, a samim time i manipulacije. Primjena standarda MSFI nije ograničena na određeni pravni okvir, a financijski izvještaji često sadrže dodatne informacije zahtijevane od strane lokalnog statuta (KPMG, 2020.)

Svi standardi su jednake autoritativne važnosti pri čemu smjernice predstavljaju glavno načelo, dok neistaknuti odlomci predstavljaju objašnjenja načela. Konceptualni okvir je stvoren za razvoj i održavanje standarda i njihovih interpretacija te kao referenca financijskim izvještajima u slučaju kada ne postoji posebna smjernica u standardima te pruža široku raspravu o konceptima vezanim uz pripremu i prezentaciju financijskih izvještaja (KPMG, 2020.).

Standardi i tumačenja koja je izdao Odbor IASB-a imaju jedan datum stupanja na snagu te se odnosi na sve poslovne subjekte. Standardi se ne primjenjuju na stavke koje nisu materijalne, a materijalnost nije definirana kvantitativno te ovisi o činjenicama i okolnosti određenog slučaja kao i veličini i prirodi poslovanja subjekta te je relevantna pri prosudbi o odabiru i primjeni računovodstvenih politika. Financijski izvještaji su sastavljeni prema načelu neograničenosti poslovanja, odnosno procjene i odluke menadžmenta nisu ograničene na 12 mjeseci od datuma izvještavanja, osim u slučaju likvidacije subjekta. Ako poduzeće prestaje poslovati na temelju pretpostavke neograničenosti poslovanja nakon datuma izvještavanja, ali prije nego li su financijski izvještaji ovlaštene za izdavanje, tada financijski izvještaji nisu pripremljeni u skladu s načelom. Ako menadžment odluči da poduzeće posluje u skladu s načelom, ali bez obzira na to postoje materijalne neizvjesnosti koje mogu staviti sumnju na sposobnost poslovanja poduzeća, tada poduzeće pruža dodatne informacije o neizvjesnostima. Za poduzeće u likvidaciji, sve obveze nastavljaju se priznavati i mjeriti u skladu s korištenim standardom sve dok su obveze nenaplaćene, otkazane ili dospjele. Odnosno, nema se specifičnih smjernica vezanih uz bankrot (KPMG, 2020.).

Prilikom mjerenja fer vrijednosti imovine ili obveze, subjekt bira tehnike vrednovanja koje odgovaraju okolnostima i za koje je dostupno dovoljno podataka (Campwalblog, 2021.). Financijski izvještaji su predstavljeni za izvještajno razdoblje koje završava datumom bilance. U određenim okolnostima datum izvještavanja se može promijeniti npr. nakon promjene glavnih dioničara, međutim, standardi ne zahtijevaju prilagodbu povijesnih usporednih podataka financijskih izvještaja. Set financijskih izvještaja čine:

1. Izvještaj o financijskom položaju

Subjekt u financijskim izvještajima priznaje stavke koja udovoljavaju definiciji imovine, kapitala, obveza, dok se prestanak priznavanja stavke ostvaruje je u slučaju neispunjenja definicije što je popraćeno prikladnim izlaganjem i pružanjem dodatnim informacijama. Standardi nalažu da se utrošak zaliha određuje primjenom metode prvi ulaz - prvi izlaz ili ponderiranog prosječnog troška. „Društvo treba koristiti istu metodu za sve zalihe slične vrste i namjene, dok je za zalihe drukčije vrste ili namjene primjena različitih metoda za utvrđivanje troška je opravdana“ (KPMG, 2020.). Prezentiranje kratkoročnih kredita refinanciranih u dugoročne nakon datuma bilance je zabranjeno. Iako zajmovi koji su izdani prije objavljivanja financijskih izvještaja (imaju rok otplate najmanje 12 mjeseci nakon datuma bilance) mogu se klasificirati kao dugoročni zajmovi (KPMG, 2020.).

Konceptualni okvir opisuje dvije mjerne osnove, a to su: povijesni trošak (mjerenje je bazirano na danim informacijama transakcijske cijene koja se mijenja jedino u slučaju velikog umanjenje vrijednosti imovine ili obveza) i trenutna vrijednost (mjerenje koje je bazirano na informacijama koje reflektiraju trenutne uvjete na dan mjerenja) (KPMG, 2020.).

2. Izvještaj o dobiti ili gubitku i Ostala sveobuhvatna dobit

Definicija fer vrijednosti odgovara već spomenutoj u slučaju US GAAP-a. Dobit ili gubitak nastaje kada se transakcijska cijena sredstva ili obveza razlikuje od fer vrijednosti mjerene pri početnom priznavanju te se dobit ili gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka. Postoji sloboda izbora metode razvrstavanja rashoda po funkciji ili metode prema prirodnim vrstama, ali u slučaju korištenja metode razvrstavanja rashoda po funkciji, informacije o prirodi troškova moraju biti iskazane u bilješkama (KPMG, 2020).

Aktivnosti povezane uz istraživanje i razvoj uobičajeno su razumljive te se troškovi razvoja pod određenim okolnostima mogu kapitalizirati. Identificiranje aktivnosti istraživanja i razvoja ovisi o vrsti poslovanja i projekata (Hrvatsko zakonodavstvo, 2015). Definicija prihoda i rashoda isključuje kapitalne transakcije, odnosno kapitalni uložni dioničara priznati su direktno u kapitalu kao i isplata dividendi. Standard koji regulira plaćanje temeljem dionica zahtijeva pripisivanje troškova određenim transakcijama vezanim uz ta plaćanja.

3. Izvještaj o promjenama kapitala

MSFI kao i US GAAP zahtijevaju objavljivanje Izvještaja o promjenama kapitala pri čemu MSFI zahtijeva da te promjene budu iskazane u posebnom izvještaju. Subjekt otkriva informacije koje omogućavaju korisnicima financijskih izvještaja procijeniti ciljeve, politike i

procesu subjekta za upravljanje kapitalom. Navedene informacije prezentirane u izvještaju o promjenama kapitala su jednake su onima koje zahtjeva US GAAP. Svaka komponenta kapitala može biti prezentirana ili u izvještaju o promjenama kapitala ili u bilješkama uz financijske izvještaje. Dividende i povezani udjeli po dionicama su dodatno objašnjeni u Izvještaju o promjeni kapitala ili u bilješkama (KPMG, 2020.).

4. Izvještaj o novčanom toku

Definicija novca i novčanih ekvivalenata odgovara već spomenutoj u slučaju US GAAP-a. Kratkoročno nije definirano, ali standard potiče prekid od tri mjeseca dospijeca od datuma stjecanja. Prekoračenja po bankama koja se mogu otplatiti na zahtjev uključuju se u gotovinu samo ako čine sastavni dio upravljanja gotovinom subjekta, dok aranžmani kratkoročnog zaduživanja obično nisu uključeni u novac i novčane ekvivalente jer se ne mogu vratiti na zahtjev (KPMG, 2020.). Kao u slučaju US GAAP-a, aktivnosti se klasificiraju na poslovne, investicijske i financijske. Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti mogu se prikazati izravnom ili neizravnom metodom. Subjekt sam bira politiku razvrstavanja kamata i dividendi isplaćenih kao poslovne ili financijske aktivnosti i primljene kamate i dividende kao poslovne ili investicijske aktivnosti. Iznimno, financijska institucija kamate i dividende klasificira kao novčane tijekove iz poslovanja (KPMG, 2020.).

5. Bilješke uz financijske izvještaje

Standardi određuju objave koje treba objaviti u financijskim izvještajima, ali ne propisuju formate ili redoslijed bilješki, osim posebnog rasporeda prikazivanja učinaka promjena vlasništva matičnog društva u podružnici koje ne rezultiraju gubitkom kontrole. Međutim, bilješke treba predočiti na sustavan način. Iako je velika većina pozicija financijskih izvještaja propisana, fleksibilnost je dopuštena u prikazivanju dodatnih stavki i međuzbrojeva kada su takve informacije neophodne za razumijevanje financijske uspješnosti subjekta. Zapažanja koja nisu materijalna ne moraju biti uključena u financijske izvještaje. Većina subjekata pruža dodatne informacije zbog lokalnih regulacija, regulacija od strane burze ili svojevoljno. Usporedne informacije potrebne su samo za neposredno prethodno razdoblje, ali mogu se predstaviti i dodatna razdoblja. Prepravke i retrospektivne prilagodbe su prezentirane kao prilagodbe za početno stanje zadržane dobiti, osim ako standardi zahtijevaju retrospektivu prilagodba druge komponente kapitala (KPMG, 2020.).

Oba seta zahtijevaju da navedeni financijski izvještaji budu temeljeni na obračunskoj računovodstvenoj osnovi (izuzetak čini izvještaj o novčanom toku) te značajnosti i dosljednosti prilikom pripremanja financijskih izvještaja (EY, 2021.).

2.2.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (u daljnjem tekstu: HSFI) doneseni su od strane Odbora za standarde financijskog izvještavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji zadovoljava uvjete Europske unije u pogledu sastavljanja, prezentiranja i objavljivanja financijskih izvještaja. „Standardi cjelovito obrađuju značajne pozicije financijskih izvještaja, manjeg su opsega, lakši za razumijevanje i primjenu te su obvezni za male i srednje poduzetnike“ koji ne primjenjuju MSFI (HANFA, 2018). Kriteriji za određivanje veličine subjekta nalazi se u sljedećoj tablici:

Tablica 2 Kriteriji za definiranje poduzeća prema ZOR-u

Veličina poduzeća	Kriterij	Iznos (KN)
MALA (moraju imati ispunjena 2 od 3 kriterija)	Ukupna aktiva	< 32.500.000,00
	Ukupan prihod	< 65000000
	Broj zaposlenih	< 50
SREDNJA (moraju imati ispunjena 2 od 3 kriterija)	Ukupna aktiva	< 130.000.000,00
	Ukupan prihod	< 260.000.000,00
	Broj zaposlenih	< 250
VELIKA	Ukupna aktiva	(trebaju premašiti barem 2 kriterija za srednja poduzeća)

Izvor: samostalna izrada na temelju podataka iz ZOR, 120/16 I 16/118 ČL. 5.

„Harmoniziranost financijskih izvještaja pretpostavka je uspješnog sudjelovanja u globalizacijskim procesima, budući da usklađenost računovodstva i financijskog izvještavanja, kao „jezika poslovanja“ pridonosi neometanom odvijanju gospodarskih tokova s drugim zemljama“ (Baldarelli, Demartini i Mošnja-Škare, 2007.). Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 2005. godine donesen je Zakon o računovodstvu koji je usklađen s Četvrtom i Sedmom direktivom te Uredbom EU (1606/2002) vezanim uz financijsko izvještavanje u EU.

Odbor za standarde financijskog izvještavanja ističe kako je cilj HSFI da financijski izvještaji pruže informacije o financijskom položaju i uspješnosti te novčanim tokovima poduzeća koje vanjski korisnici koriste pri donošenju poslovnih odluka te razvijati računovodstvene standarde. Dok je svrha standarda propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja, pomoći revizorima u formiranju mišljenja te pomoći korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija sadržanim u izvještajima (Narodne novine, 2015.). Standardi u određenoj mjeri uvažavaju tradiciju, kulturu i razvijenost tržišta, a temeljne pretpostavke i načela su neograničenost vremena poslovanja i nastanak događaja. „S tim u svezi smatra se da poduzetnik nema namjeru niti potrebu likvidirati ili značajno smanjiti opseg svoga poslovanja“

(Narodne novine, 2008.). Svi financijski izvještaji, osim izvještaja o novčanom toku, trebaju se sastavljati na osnovi računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja (Narodne novine, 2008.). Set financijskih izvještaja prema HSFI čine:

1. Bilanca

Odbor za standarde financijskog izvještavanja definira bilancu kao sustavni pregled imovine, obveza i kapitala na određeni datum te nalaže da se struktura bilance ne smije mijenjati iz godine u godinu, a odstupanja od ovog načela dopuštena su samo u izvanrednim slučajevima. Kapital se detaljnije raščlanjuje na upisani kapital, kapitalne rezerve, revalorizacijske rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak i dobit ili gubitak tekuće godine (Narodne novine, 2008.).

2. Račun dobiti i gubitka

„Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te dobit ili gubitak ostvaren u određenom obračunskom razdoblju. Prihodi i rashodi priznaju se i mjere sukladno s HSFI 15 – Prihodi i HSFI 16 – Rashodi. Priznavanje i mjerenje prihoda i rashoda ovisi o konceptu kapitala i očuvanju kapitala koje poduzetnik koristi kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja“ (Narodne novine, 2008.). HSFI nalažu da se rashodi klasificiraju po prirodnim vrstama troška. Dobit nastala sučeljavanjem prihoda i rashoda, predstavlja povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja (Narodne novine, 2008.).

3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku iskazuje novčane tokove novca i novčanih ekvivalenata u tijekom obračunskog razdoblja, pri čemu su novčani tokovi klasificirani su na poslovne, investicijske i financijske aktivnosti. Izvještaj se sastavlja primjenom direktne (prikazuje bruto novčane primitke i izdatke novca zasebno za svaku aktivnost) ili indirektno metode (novčani tok od poslovnih aktivnosti usklađen za nenovčane rashode i prihode, te promjene u kratkotrajnoj imovini i kratkoročnim obvezama), te korisnicima pruža osnovicu za ocjenjivanje sposobnosti poduzetnika da stvara i koristi novac i novčane ekvivalente (Narodne novine, 2008.).

4. Izvještaj o promjeni glavnice

Prema standardima, Izvještaj o promjenama kapitala sadržava promjene uloženog i zarađenog kapitala te izravne promjene u kapitalu (mimo računa dobiti i gubitka) između dva datuma bilance. Pozicije Izvještaja o promjenama kapitala koje izravno utječu na promjenu vrijednosti kapitala su revalorizacija dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine te financijske imovine raspoložive za prodaju, tekući i odgođeni porezi (dio) i učinkovita zaštita novčanog toka, promjene računovodstvenih politika, ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja,

tečajna razlika s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje i ostala revalorizacija i ostale promjene kapitala (Narodne novine, 2008.).

5. *Bilješke uz financijske izvještaje*

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže dodatne i dopunske informacije koje nisu prezentirane u drugim financijskim izvještajima. „Poduzetnici čiji su financijski izvještaji u skladu s HSFI trebaju objaviti u bilješkama izjavu o njihovoj primjeni i sukladnost“ (Narodne novine, 2008.).

2.3. Instrumenti, postupci i izazovi međunarodne analize financijskih izvještaja

Financijski izvještaji predstavljaju važan izvor informacija ne samo za sadašnje investitore, i nego i potencijalne investitore u budućnosti, a procesom analize, njihova se važnost i značenje pri donošenju odluka povećava. „Analiza financijskih izvještaja prethodi procesu planiranja koji je sastavni dio upravljanja jer omogućuje prepoznavanje dobrih osobina poduzeća kao i slabosti koje treba korigirati“ (Šlibar, 2010.). Analize financijskih izvještaja uključuje upotrebu različitih postupaka temeljenih na raščlanjivanju i uspoređivanju.

2.3.1. Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Horizontalna analiza prati promjene pojedinih pozicija financijskih izvještaja te omogućuje usporedbu podataka kroz duži vremenski period s ciljem otkrivanja tendencija i dinamike promjena pojedinih pozicija bilance. Vertikalnom analizom uspoređuju se pozicije financijskih izvještaja unutar jedne godine pri čemu se pozicije bilance aktive i pasive izjednačavaju se sa 100, dok se u računu dobiti i gubitka neto prodaja izjednačavaju se sa 100 te se promatra struktura njihovih pozicija koje se izražavaju u postotku. Korisna je pri uspoređivanju s konkurentima u industriji, kao i s drugim poduzećima različitih veličina te za uspoređivanje podataka jednog poduzeća u uvjetima inflacije. Pojedinačni financijski pokazatelji imaju za cilj prikazati sigurnost (pokazatelji likvidnosti i zaduženosti) i uspješnost poslovanja (pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti). Pokazateljima aktivnosti se ocjenjuje i sigurnost i uspješnost poslovanja što podrazumijeva da se prilikom njihovog izračuna u obzir uzimaju podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka (Žager, K. et al. 2020).

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća da podmiruje svoje dospjele kratkoročne obveze. U pokazatelje likvidnosti ubrajaju se sljedeći pokazatelji prikazani u tablici:

Tablica 3 Pokazatelji likvidnosti

1. Koeficijent trenutne likvidnosti;
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti;
3. Koeficijent tekuće likvidnosti;
4. Koeficijent financijske stabilnosti.

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

Ukoliko poduzeće slijedi zlatna pravila financiranja, odnosno dugotrajnu imovina financira iz kvalitetnih dugoročnih izvora, a kratkotrajnu imovinu djelomično financira iz dugoročnih i trajnih izvora financiranja, tada poduzeće adekvatnu strukturu imovine u odnosu na izvore financiranja te imovine (Žager, K. et al. 2020).

Pokazatelji zaduženosti dijele se na pokazatelje statičke zaduženosti jer se formiraju na temelju podataka iz bilance te na pokazatelja dinamičke zaduženosti koji se formiraju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. U nastavku su navedeni pokazatelji zaduženosti:

Tablica 4 Pokazatelji zaduženosti

1. Koeficijent zaduženosti
2. Koeficijent vlastitog financiranja
3. Koeficijent financiranja
4. Pokriće troškova kamata
5. Faktor zaduženosti
6. Stupanj pokrića I.

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

Pokazatelji aktivnosti ukazuju na brzinu cirkulacije u poslovnom procesu te se izračunavaju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Poželjno je da je vrijednost svih koeficijenata obrta što je moguće veća, osim dana vezivanja. Što je razlika između koeficijenta obrta ukupne i kratkotrajne imovine veća, u strukturi imovine ima veći udio dugotrajne imovine i obratno (Žager, K. et al. 2020). U nastavku su prikazani pokazatelji aktivnosti:

Tablica 5 Pokazatelji aktivnosti

1. Koeficijent obrta ukupne imovine;
2. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine;
3. Koeficijent obrta potraživanja;
4. Koeficijent naplate potraživanja;

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Mjeri djelotvornost poslovanja te se izračunava na temelju računa dobiti i gubitka. Poželjno je da je rezultat što veći broj (Žager, K. et al. 2020). U pokazatelje ekonomičnosti se ubrajaju:

Tablica 6 Pokazatelji ekonomičnosti

1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja;
2. Ekonomičnost poslovanja;
3. Ekonomičnost financiranja;
4. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti;

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

Pokazatelji profitabilnosti mjere sposobnost poduzeća da zarađuje i ostvaruje povrate na uložena sredstva. Neto marža profita i bruto marža profita se izračunavaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnost imovine te rentabilnost vlastitog kapitala izračunavaju se na temelju podataka iz bilance te računa dobiti i gubitka, mogu se povećati povećanjem koeficijenta obrta ili marže profita. Koristan su alat pri definiranju strategije poduzeća (Žager, K. et al. 2020). U pokazatelje profitabilnosti se ubrajaju:

Tablica 7 Pokazatelji profitabilnosti

1. Neto marža profita;
2. Bruto marža profita;
3. Neto rentabilnost imovine;
4. Bruto rentabilnost imovine;
5. Rentabilnost vlastitog kapitala tj. glavnice

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

Financijska poluga omogućava poduzeću da raspolaže s više imovine od iznosa glavnice, tj predstavlja praksu korištenja nižeg troška tuđeg kapitala za povećanje povrata vlasnicima. Uvjetovano je situacijom u kojoj je rentabilnost vlastitog kapitala veća od rentabilnosti imovine „Poduzeće uslijed korištenja tuđih izvora financiranja ostvaruje veće povrate nego što bi ih ostvarilo da poslovanje financira isključivo vlastitim izvorima“ (Žager, K. et al. 2020).

Pokazatelji investiranja prikazuju uspješnost ulaganja u dionice poduzeća, a oni su:

Tablica 8 Pokazatelji investiranja

1. Dobit po dionici
2. Dividenda po dionici
3. Odnos isplate dividendi;
4. Odnos cijene i dobiti po dionici
5. Ukupna rentabilnost dionice;
6. Dividendna rentabilnost dionice

Izvor: vlastita izrada na temelju podataka iz Žager, K. et al. 2020

„Izračunati pokazatelji, sami za sebe ne znače ništa ako se ne stave u odnos s osnovnim veličinama koje predstavljaju bazu za usporedbu. Neke od osnovnih veličina za usporedbu su planirani pokazatelji za odabrani period, veličina istog pokazatelja kod konkurenta, kretanje istog pokazatelja tijekom određenog vremenskog razdoblja te prosječna vrijednost pokazatelja ostalih poduzeća iste grane“ (Šlibar, 2010.).

1.3.2. Izazovi međunarodne analize financijskih izvještaja

Financijsko izvještavanje treba biti transparentno i usporedivo jer samo takav pristup predstavlja preduvjet za stvaranje održivog tržišta kapitala te omogućuje njegovo učinkovito djelovanje. „Za konkurentnost tržišta kapitala važno je uskladiti standarde korištene u Europi prilikom izrade financijskih izvještaja s međunarodnim računovodstvenim standardima primjenjivim na globalnoj razini“ (Klinovac, 2007.). Autorice Mamić Sačer i Sever navode da zbog problema koje uzrokuju razlike u računovodstvenim sustavima, relevantne računovodstvene organizacije harmonizacijom računovodstvenih standarda nastoje reducirati te razlika, omogućujući tako veću usporedivost financijskih izvještaja na globalnoj razini što olakšava donošenje odluka eksternih korisnika. Takav pristup rezultirao bi smanjenjem troškova u pogled sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja temeljem više setova računovodstvenih standarda, a umanjili bi se i troškovi edukacije računovodstvenih kadrova (Mamić Sačer, Sever, 2010.).

US GAAP orijentiran ka dioničarima obzirom na to da je prilagođen poduzećima koja su orijentirana na dobit što je spomenuto i u prethodnim poglavljima, međutim treba istaknuti da sadrži i teme koje primjenjuju neprofitni subjekti. U odnosu na druge standarde US GAAP je opširniji jer je baziran na pravilima koja treba napisati i razjasniti, što pozitivno utječe na veću preciznost standarda, odnosno ne ostavlja prostor za različita tumačenja, ali istovremeno zbog svoje kompleksnosti i detaljiziranosti utječe na razumijevanje samih standarda u praksi. Dakle, prema US GAAP-u računovodstveni postupak propisan je kroz specifična pravila i postupke pri čemu su mjere osmišljene tako da sprječavaju subjekte u stvaranju iznimki, odnosno različita tumačenja u svrhu ostvarenja veće dobiti.

Nažalost, zbog nejednake interpretacija direktiva među zemljama članicama EU, direktive nisu postigle onu razinu transparentnosti i usporedivosti izvještaja, stoga je EU odlučila propisati korištenje MSFI. Klinovac navodi kako radi usporedbe financijskih izvještaja zemalja članica EU sva poduzeća koja kotiraju na uređenom financijskom tržištu EU imaju obvezu primijeniti MSFI prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja (Klinovac, 2007.).

3. Specifičnosti kozmetičke industrije u svijetu

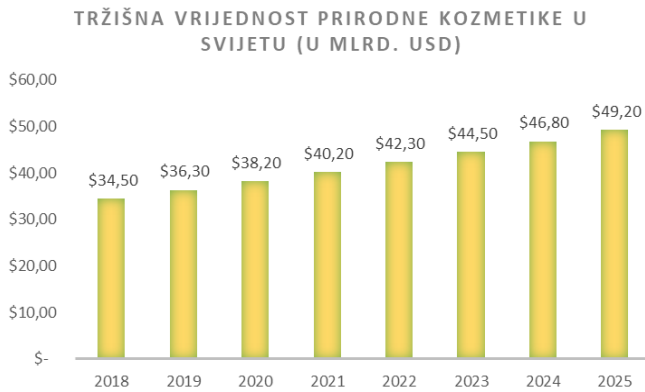
Proizvodi za njegu kože i kose, šminka, parfemi, toaletne potrepštine i dezodoransi te oralna kozmetika glavni su proizvodi koji konkuriraju kozmetičkim tržištem. Proizvodi za šminkanje očiju, poput maskare i olovke za oči, redovito bilježe najveći broj transakcija po glavi stanovnika te se očekuje da će i u narednim godinama globalne kozmetičke tvrtke nastaviti usmjeravati svoje napore na inovacije proizvoda ove kategorije (Statista, 2021). Proizvodi za ljepotu i osobnu njegu više su od pukog prolaza u supermarketu, a tržište pokazuje visoke stope rasta u navedenom segmentu (Chouhan, N., Deshmukh, R. i Vig, H., 2021).

3.1. Obilježja kozmetičke industrije

Obzirom da je kozmetika postala neizostavna potreba u životu pojedinaca, poduzeća nastoje koristiti inovativne strategije poput lansiranja novih proizvoda s prirodnim sastojcima i privlačne ambalaže kako bi povećale prodaju kozmetičkih proizvoda. Također, kozmetičku industriju krasi i širok asortiman proizvoda, samim time, može se reći kako ovoj industriji ne prijete nedostatak potražnje na tržištu, odnosno upravo suprotno. Poduzeća imaju veliku potražnju, stoga je potrebno osim orijentacije na potrošače, voditi brigu i o izradi i prezentiranju financijskih izvještaja kako bi poduzeća dokazala kvalitetu poslovanja. U kozmetičkoj industriji vidljiva je dominacija multinacionalnih kompanija, a uglavnom se radi o kompanijama koje su nastale početkom prošlog stoljeća te njihov udio na tržištu i prodaja proizvoda čine većinski dio. Međutim, na tržištu djeluju i manja poduzeća čija je najveća prednost veća fleksibilnost u odnosu na multinacionalne kompanije te mogućnost fleksibilnijeg pristupa tržištu (Chouhan, N., Deshmukh, R. i Vig, H., 2021).

Tržište kozmetičkih proizvoda izrazito je zasićeno, potrošači imaju veliki izbor ponuđenih proizvoda koje karakterizira brzi ulazak u fazu zrelosti. Također, današnja turbulentna okolina i trendovi zahtijevaju od poduzeća unaprjeđenje karakteristika postojećih proizvoda te kontinuirani rad na razvoju novih inovativnih proizvoda kako bi se održao stabilan udjel na tržištu. Poduzeća nastoje osigurati tržišnu prednost razvijanjem strategija koje se temelje na ekološkoj proizvodnji. U se tom pogledu ističe prirodna kozmetika, čija prodaja iz godine u godinu bilježi veliki porast u ukupnoj prodaji kozmetike. Stoga su poduzeća kozmetičke industrije orijentirana ka proizvodnji i razvoju prirodne i organske kozmetike, a prednosti takve proizvodnje su manje zagađenje okoliša jer je baza proizvodnje biljnog porijekla, a ne sintetička kozmetika temeljena na naftnim derivatima i sličnim sastojcima. „Nije strano da svaki veći trgovački lanac u ponudi ima i liniju kozmetičkih proizvoda u obliku privatne proizvodnje, odnosno marke“ (Malenica, Dobrić, 2014.).

Grafikon 1 Tržišna vrijednost prirodne kozmetike u svijetu

Izvor: Allied Market Research, 2021

Često se kozmetička poduzeća orijentiraju na manja tržišta gdje bolje zadovoljavaju potrebe klijenata pod višim cijenama proizvoda, što je posebno izraženo u prodaji luksuznih proizvoda te proizvodima na prirodnim bazama. Tržište kozmetičkih proizvoda segmentirano je na sljedeće regije: Sjeverna Amerika (SAD, Kanada, Meksiko), Europa (Velika Britanija, Njemačka, Rusija, Italija, Španjolska i ostatak), Azija i Oceanija (Kina, Japan, Indija, Australija i Novi Zeland, Južna Koreja i ostatak) te LAMEA (Brazil, Južna Afrika, Turska, Saudijska Arabija i ostatak) (Chouhan, N., Deshmukh, R. i Vig, H., 2021).

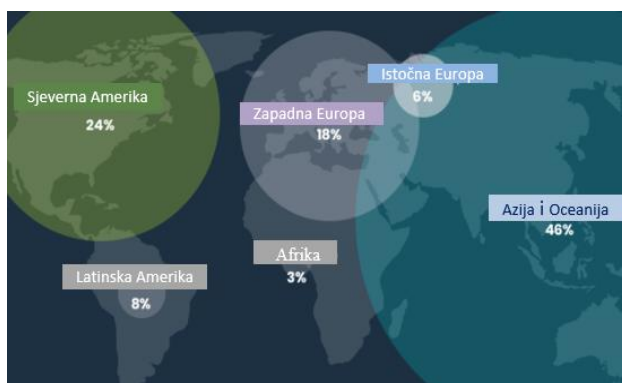
Obzirom na veličinu kozmetičkog tržišta u Sjedinjenim Američkim Državama, potrošači se suočavaju s gotovo neograničenim mogućnostima koju marku kupiti, a nekoliko se marki ističe među najpopularnijima. Prema istraživanju iz 2019. godine na društvenim mrežama Huda Beauty imala je najveći angažman korisnika s 246,37 milijuna USD prihoda, dok je dugo mjesto zauzela Kylie Cosmetics koja je ostvarila 215,24 milijuna USD prihoda na više platformi. Japan i Južna Koreja pioniri su na polju ljepote i osobne njege što potvrđuje činjenica da je u Japanu 2019. godine potrošnja po stanovniku za proizvode za ljepotu i osobnu njegu iznosila 300 USD, a usko ih je slijedila Južna Koreja (Chouhan, N., Deshmukh, R. i Vig, H., 2021).

U 2020. godini proizvodi za njegu kože činili su 42% globalnog kozmetičkog tržišta te su zemljopisno dominirali Azija i Pacifik i Sjeverna Amerika, čineći zajedno više od 60% tržišta kozmetike. Rastući prihodi prikazuju financijsku stranu, ali raste i vrijednost proizvoda za uljepšavanje jer se sve više teži individualnoj udobnosti kozmetici i proizvodima za uljepšavanje i informiranju na tu temu. Potrošače sve više zanima visoka kvaliteta, održivost i dobri sastojci (Globenewswire, 2020.).

3.2. Glavni proizvodi i konkurenti u kozmetičkoj industriji

Kozmetička industrija zahtjeva brzi rast, stalna istraživanja i razvijana te potrebu za praćenjem trendova. Poduzeća nastoje poboljšati sadašnje i razviti nove proizvode kako bi stekli je prihod od 505 milijardi USD širom svijeta, pri čemu je osobna njega konkurentsku prednost, a tržište je podijeljeno u četiri segmenta koji se odnose na kozmetiku, njegu kože, osobnu njegu i mirise.

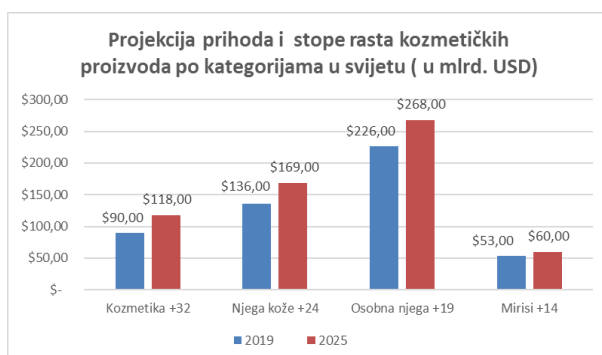
Slika 1 Tržišni udio kozmetičke industrije u svijetu

Izvor: Članak, Roberts, 2021.

U 2019. godini tržište ljepote i osobne njege ostvarilo najveći segment s 45% prihoda, a slijedi segment njege kože s 27% prihoda. Međutim, tržište kozmetike pokazuje još veći rast i očekuje se rast od 4,5% godišnje, kojeg usko slijedi segment njege kože s očekivanim rastom od 3,5% godišnje (Statista, 2020). Čak i usred Covid-19 krize, svjetska kozmetička industrija ostvarila 145.3 milijarde USD u 2020. (Globenewswire, 2020.). Grafikon broj 2 predstavlja projekciju prihoda i stopa rasta kozmetičkih proizvoda po kategorijama za razdoblje od 6 godina koja ukazuje na očekivani porast prodaje kozmetičkih proizvoda prema svim kategorijama.

Grafikon 2 Projekcije prihoda i stope rasta kozmetičkih proizvoda po kategorijama u svijetu

Izvor: Članak, Roberts, 2021.

Analiza konkurencije doprinosi donošenju ispravnih odluka jer poduzeće može usporediti svoje rezultate poslovanja u odnosu na konkurente, ali i usporediti rezultate poslovanja s prosjekom industrije čime poduzeće odlučuje o tome koje postupke treba primjenjivati u svom poslovanju, a koje ne. Prema strukturi, kozmetička industrija je monopolistička konkurencija što znači da

na tržištu postoji puno sudionika koji nastoje osigurati konkurentsku prednost diferencijacijom proizvoda (Malenica i Dobrić 2014). U nastavku je navedeno pet vodećih kompanija kozmetičke industrije.

Tablica 9 5 vodećih kozmetičkih kompanija prema profitu od prodaje proizvoda u svijetu

u mil €	2020	2019	Δ 2020/2019	% 2020/2019
L'Oréal	10,607	8,942	1,665	19%
Gillette	7,656	7,012	0,644	9%
NIVEA	6,674	5,901	0,773	13%
Estée Lauder	5,68	4,264	1,416	33%
Clinique	5,612	4,64	0,972	21%

Izvor: Brand Finance, 2021., samostalna izrada tablice

Tvrtke koje posluju na globalnom tržištu kozmetike moraju se natjecati za prostor na policama u maloprodajnim objektima, ne samo sa suparničkim tvrtkama koje nude druge poznate marke, već i s jeftinijim markama kopija koje nude slične proizvode. Potrošači izvan Sjeverne Amerike i Europe prepravljaju tržište ljepote prema vlastitim preferencijama te prelaskom na nove regije, koje se prilično razlikuju od zrelih europskih i sjevernoameričkih tržišta, imat će utjecaj na njihovo oblikovanje. Etnička i kulturna raznolikost oblikuju potrošačke rituale ljepote i prioritete proizvoda. Isto tako, raznolikost je postala norma na globalnom tržištu kozmetike. Kako potrošači postaju sve oprezniji od potencijalne toksičnosti u kozmetici, tržišni segmenti koji nude proizvode bez mirisa izrađene od prirodnih sastojaka i esencijalnih ulja vjerojatno će zabilježiti snažan rast. Sveukupno, tržište pokazuje visoke stope rasta, uglavnom vođene segmentima njege i kozmetike (Statista, 2021). I u Hrvatskoj se prati trend potražnje za kozmetikom na prirodnoj bazi, stoga su proizvođači pokrenuli sljedeće kozmetičke linije Biobaza, Total Natural, Olival, Priroda liječi i slično (Cvitanović, 2018.).

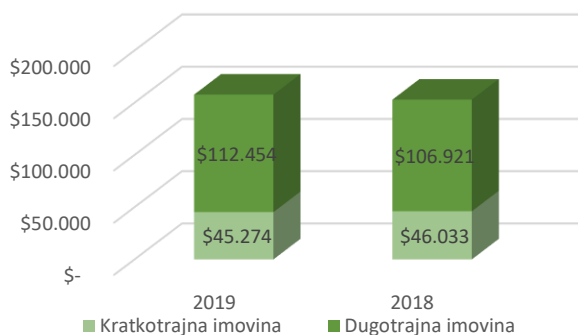
Posljednjih godina e-trgovina igra sve veću ulogu u kozmetičkoj industriji. Prema podacima Common thread, udio internetske prodaje zdravstvene i osobne njege kao postotak ukupne maloprodajne prodaje e-trgovine predviđao je porast sa 7% posto u 2017. na 8,6 % u 2024. U prvom tromjesečju 2018. prodaja Amazonove kategorije kozmetike porasla je 20% u odnosu na prethodne godine. U 2020. godini oko 1.96 milijardi USD generirano je prodajom kozmetike za oči u SAD-u te je unutar svih kategorija kozmetičkih proizvoda kozmetika za oči bila najprofitabilniji segment (maskara je bila vodeći proizvod). Uz kozmetički segment za oči, ruž je također bio profitabilan segment kozmetičke industrije u SAD-u, generirajući 647,31 milijuna USD prihoda za kategoriju kozmetike za usne. Kozmetika za lice bila je drugi najprofitabilniji segment, s prihodom od prodaje od 1,9 milijardi USD. Proizvodi za uljepšavanje čine drugu po veličini kategoriju proizvoda za angažman na Instagramu, Twitteru

i Facebooku (Common thread, 2021.). Radi sve većeg informiranja o oštećenjima od sunca raste potencijal za rast prodaje proizvoda za zaštitu od sunca i proizvoda za kožu.

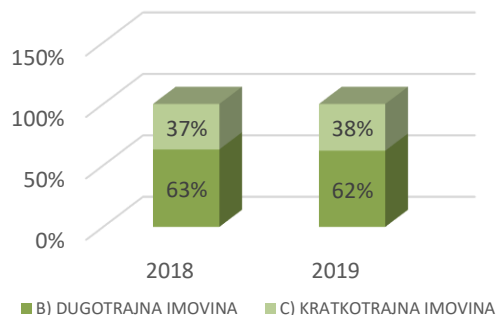
3.3. Utjecaj kozmetičke industrije na strukturu financijskih izvještaja

Izgled financijskih izvještaja kozmetičkih poduzeća razlikuje se od financijskih izvještaja drugih poslovnih subjekata. Općenito gledajući, poduzeća u kozmetičkoj industriji imaju nešto veći udio dugotrajne imovine nego kratkotrajne (vidi grafikone broj 3 i 4).

Grafikon 3 Struktura aktive Johnson & Johnson

Grafikon 4 Struktura aktive Magdis d.o.o.

Izvor: Samostalna izrada na temelju podataka iz financijskog izvještaja Johnson & Johnson 2020.

Izvor: Samostalna izrada na temelju podataka iz financijskog izvještaja Magdis d.o.o. 2020.

Razlog tomu je činjenica da se radi o proizvodnim poduzećima koja posjeduju dugotrajnu imovinu koja služi za odvijanje poslovnih procesa. Životni vijek trajanja naveden je u sljedećoj tablici:

Tablica 10 Životni vijek trajanja dugotrajne imovine

NAZIV STAVKE	VIJEK TRAJANJA
Nekretnine	Od 10 do 33 godine
Tehnička oprema i strojevi	Od 5 do 15 godina
Ured i ostala oprema	Od 3 do 15 godina

Izvor: Samostalna izrada na temelju podataka iz financijskog izvještaja Johnson & Johnson 2020.

Na temelju bilanca kozmetičkih poduzeća može se zaključiti kako se radi o proizvodno prodajnim poduzećima jer osim što posjeduje dugotrajnu materijalnu imovinu u strukturi kratkotrajne imovine dominiraju zaliha sirovina i materijala, proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda kao i potraživanja od kupaca te novac u banci i blagajni.

U takvim situacijama, je vrlo bitno kod analize uzeti u obzir metodu obračuna utroška zaliha jer ona može uvelike utjecati na prikazane rezultate poslovanja, odnosno računovodstvene politike imaju utjecaj na prikaz uspješnosti poslovanja subjekta u poslovnoj godini (vidi tablicu broj 11.). Obračun utroška zaliha provodi se koristeći sljedeće metode: prosječne ponderirane cijene, metodi FIFO, ili LIFO (ukoliko je standardima dozvoljeno) (KPMG, 2020.).

Tablica 11 Razlika između metoda LIFO i FIFO:

STAVKE	LIFO	FIFO
VRIJEDNOST ZALIHA	Niža	Viša
TROŠAK PRODANIH PROIZVODA	Viša	Niža
BRUTO DOBIT	Niža	Viša
IZDACI ZA POREZE	Niža	Viša

Izvor: Samostalna izrada na temelju podataka KPMG, 2020.

Gledajući strukturu bilance, kozmetička industrija se ističe po tome što iznos novčanih sredstava, potraživanja i zaliha će biti viši u odnosu na neko poduzeće koje se bavi pružanjem usluga putovanja kao što je primjerice putnička agencija. Također, takvo stanje navedenih bilančnih pozicija dovodi do toga da će koeficijent tekuće likvidnosti biti zadovoljavajući u odnosu na postavljeni kriterij, koeficijent obrtaja zaliha će biti nešto niži obzirom da kozmetičku industriju karakteriziraju velike količine zaliha, a samim time i dani naplate potraživanja će biti dulji od vremena naplate u nekim drugim industrijama.

Grafikon 5 Struktura zaliha Johnson & Johnson 2019

Izvor: Samostalna izrada na temelju podataka iz financijskog izvještaja Johnson & Johnson 2020.

U nastavku je prikazana struktura zaliha odabranog poduzeća Johnson & Johnson, a slične udjele u ukupnim zalihama imaju i ostala dva analizirana društva. Značajna pozicija kod kozmetičkih poduzeća su potraživanja, od kojih su najznačajnija potraživanja od kupaca. Prihodi se priznaju prema načelu nastanka događaja što će u nastavku rada biti detaljnije objašnjeno. Bruto marža je u kozmetičkoj industriji viša u odnosu na većinu drugih industrija.

Velika novčana sredstva uložena su u istraživanje i razvoj. Troškovi istraživanja i razvoja predstavljaju značajan udjel poslovanja kompanije te su vezani uz procese otkrivanja, ispitivanja i razvoja novih proizvoda, unaprijed plaćanja i razvojne prekretnice, poboljšanje postojećih proizvoda, kao i osiguranje djelotvornosti proizvoda i usklađenosti s propisima prije lansiranja.

Poduzeća u kozmetičkoj industriji nastoje približiti svoje proizvode potrošačima kroz razne promotivne programe čiji se troškovi bilježe u isto razdoblje kao i povezana prodaja. Trošak otkupa potrošačkih kupona temelji se na povijesnom iskustvu otkupa prema proizvodu i

vrijednosti. Ti se aranžmani procjenjuju kako bi se utvrdili prikladni iznosi kojima se odgađaju prihodi ili evidentira smanjenje prihoda (Johnson & Johnson, 2020.).

Izloženost financijskim rizicima poduzeća u kozmetičkoj industriji, uglavnom odgovara onim rizicima koji ugrožavaju i druge industrije. Dakle, aktivnosti koje društvo obavlja izložene su rizicima kao što su rizik likvidnosti, valutni i kamatni rizik, kreditni rizik i drugi rizici koji utječu na poslovanje subjekta. Poslovanje s tuzemnim i inozemnim komitentima uključuje rizik nenaplativosti potraživanja ili ispunjenja obveza, dok kamatni rizik proizlazi iz obveza za primljene kredite, a krediti odobreni po varijabilnim stopama izloženi riziku novčanog toka. Valutni rizik proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima i dugoročnih obveza prema bankama (Magdis d.o.o.,2020.). Analizirana društva u ovom radu nastoje umanjiti kreditni rizik poslovanjem s kreditno sposobnim društvima koja imaju zadovoljavajuće kreditne rejting.

Poslovanje kozmetičkih poduzeća podliježe sve strožoj regulativi pojedinih država u kojima se to poslovanje provodi. Posebice kada se govori o složenim američkim i stranim zakonima i vladinim propisima te situacijama u kojima svaka negativna regulatorna radnja može materijalno negativno utjecati na financijsko stanje i poslovanje, ali i reputaciju poduzeća. U SAD-u su industrija lijekova, uređaja i kozmetičke već dugo podvrgnuti regulaciji od strane raznih saveznih i državnih agencija, prvenstveno u pogledu sigurnosti proizvoda te njegovoj učinkovitosti, proizvodnji, oglašavanju i označavanju (Johnson & Johnson, 2020.).

Razgraničenja za potraživanja za obveze za proizvode evidentiraju se na nediskontiranoj osnovi kada je vjerojatno da je obveza nastala i iznos obveze se može razumno procijeniti na temelju postojećih informacija. U kozmetičkoj industriji nije rijetko da društva obračunavaju procjenu troškova za pravne obrane za potrebne snošenja odgovornosti od prodaje vlastitih proizvoda. Štete koje premašuju pokriće osiguranja nastaju kada su gubici vjerojatni, a iznosi se mogu razumno procijenjeni (Johnson & Johnson, 2020.).

Za poduzeća u kozmetičkoj industriji karakteristične su naknade za povrat prodaje koje predstavljaju rezervu za proizvode koji se mogu vratiti zbog isteka, uništenja na terenu ili opozivu proizvoda. Rezerva povrata prodaje temelje se na povijesnim trendovima povrata po proizvodima ili tržištima kao postotak na bruto prodaju te se evidentiraju po punoj prodajnoj vrijednosti (Johnson & Johnson, 2020.).

4. Analiza temeljnih financijskih izvještaja primjenom različitih standarda financijskog izvještavanja

Dobra informacijska podloga je preduvjet za neometanu razmjenu kapitala, dobara i usluga, što je prepoznato od relevantnih svjetskih organizacija, kao što su Europska unija, Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire, Svjetska banka i Međunarodna federacija računovođa.

4.1. Obilježja odabranih poduzeća

Industrija ljepote vrijedi milijarde dolara te se zna da će ostati jaka i u vrijeme ekonomskih sukoba. Istraživanja provedena na kozmetičkoj industriji ističu da je tržište kozmetike dobro poslovalo čak i tijekom Velike recesije 2008. Iako su potrošači skloniji štednji tijekom gospodarskog pada, ne prestaju trošiti na kozmetičke proizvode. Stoga, u današnjem okruženju porasta dohotka po stanovniku postoji veliki potencijal za rast prodaje u industriji ljepote (Technavio Blog, 2020).

4.1.1. Johnson & Johnson

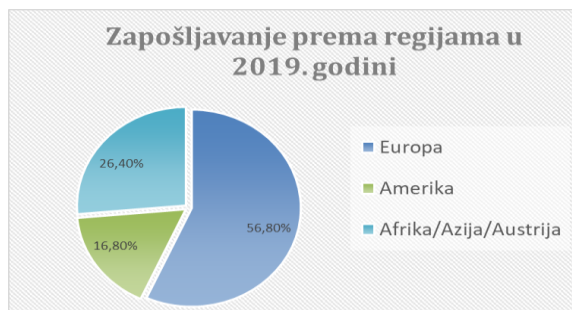
Johnson & Johnson pruža veliki asortiman kozmetičkih proizvoda što uključuje proizvode za njegu beba, njegu kože i oralne proizvode. Najpoznatiji su brendovi Johnson's Baby, Neutrogena, Aveeno i Listerine (Chemist Corner, 2020). Kao što se navodi u financijskom izvještaju Johnson & Johnson, matično društvo je registrirano u državi New Jersey 1887. godine dok njegove podružnice su smještene u gotovo svim zemljama svijeta te zapošljava približno 132.200 zaposlenika diljem svijeta koji su zaposleni u odjelima istraživanja i razvoja, proizvodnji te prodaji. Poslovanje je organizirano u tri poslovna segmenta, a to su potrošački, farmaceutski i medicinska oprema. Potrošački segment uključuje široku paletu proizvoda usmjerenih na osobnu zdravstvenu njegu, tržišta lijekova bez recepta, njege beba, njege usne šupljine, ženskog zdravlja i njege rana. koji se prodaju široj javnosti putem interneta i maloprodajnih mjesta i distributera u svijetu. Farmaceutski segment usredotočen na područja: imunologije, zaraznih bolesti, neuroznanosti te medicinska oprema koja uključuje široki raspon proizvoda korištenih u ortopediji, kirurgiji i oftalmologije distribuirane veletrgovcima, bolnicama i maloprodajama. „Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s US GAAP koji zahtijeva od uprave da napravi procjene i pretpostavke koje utječu na iznose objavljene u izvještajima. Društvo slijedi koncept fiskalne godine koja završava u nedjelju najbližu kraju prosinca. Uobičajeno se svaka fiskalna godina sastoji od 52 tjedna, ali svakih pet ili šest sastoji se od 53 tjedna“ (Johnson & Johnson, 2020.).

Akvizicije u 2019. odnose se na DR. CI:LABO, Auris Health, Inc, Taris Biomedical LLC, te JointPoint, Inc. Akvizicijom su rezultati poslovanja u financijskim izvještajima uključeni u izvještaje Društva od njihovih odgovarajućih datuma stjecanja. Spomenute tvrtke stečene su za 5,8 milijardi USD u gotovini i 1,4 milijarde USD preuzetih obveza tijekom 2019. godine. „U skladu s US GAAP standardima koji se odnose na poslovne kombinacije, višak nabavne cijene nad procijenjenom fer vrijednosti stečene materijalne imovine iznosio je 6,8 milijardi USD što je raspoređeno na nematerijalnu imovinu, dok je ostatak evidentiran u goodwill. Tijekom 2019. godine, Društvo je prodalo svoje poslovanje s naprednim proizvodima za sterilizaciju (ASP) za ukupnu vrijednost od oko 2,8 milijardi USD. Društvo koristi terminske devizne ugovore kako bi upravljalo izloženošću promjenjivosti novčanih tokova te međuvalutne swap kamatne stope za upravljanje valutnim rizikom prvenstveno vezano uz posudbe. Za transakcije s podružnicama koje posluju u valutama koje nisu američki dolar, Društvo je utvrdilo lokalnu valutu kao funkcionalnu, osim onih u visoko inflacijskim ekonomijama, međutim za većinu podružnica lokalna valuta je funkcionalna valuta“ (Johnson & Johnson, 2020.).

4.1.2. Beiersdorf

Beiersdorf desetljećima objavljuje svoja istraživanja u visokokvalitetnim znanstvenim časopisima što ukazuje na težinu koju Beiersdorf Research ima u svijetu globalnih istraživanja kože. Društvo je osnovano u Hamburgu, Njemačka te ima široku ponudu proizvoda za njegu kože i tijela, a neki od njihovih najpoznatijih brendova su: Nivea, Eucerin, Labbello, Florena te La Prairie. Aktivnosti društva usmjerene su primarno na proizvodnju i distribuciju potrošačkih proizvoda za kožu i njegu tijela, te tehničke ljepljive trake (Technavio blog, 2020).

Grafikon 6 Zapošljavanje prema regijama u 2019. godini

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Beiersdorf, 2020

Podjednako zapošljavanje žena i muškaraca u Njemačkoj, dok u ostatku Europe prevladavaju žene kao zaposlenici. U SAD-u prevladavaju žene, te u ostatku svijeta je omjer zaposlenih žena i muškaraca ravnomjeran. Prema starosnoj strukturi najviše je ljudi od 31. do 60. godine.

„Godišnji financijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa zahtjevima Handelsgesetzbuch (German Commercial Code, HBG) dok su konsolidirani financijski izvještaji u skladu s MSFI, ali se primjenjuju se i dodatni zahtjevi njemačkog zakona. Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni korištenjem povijesnog troška, iznimke čine financijski instrumenti koji koriste fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka kao i derivati koji su mjereni po fer vrijednosti. Izrada konsolidiranih financijskih izvještaja zahtijeva od Uprave da u ograničenoj mjeri donese pretpostavke i procjene koje utječu na iznos i prikaz pozicija financijskih izvještaja“ (Beiersdorf, 2020.).

„Prilikom stjecanja Društvo koristi metodu prema kojoj se trošak poslovne kombinacije raspoređuje na prepoznatljivu imovinu i obveze te preuzete potencijalne obveze, mjerene po fer vrijednosti na datum stjecanja. Trošak stjecanja predstavlja sumu prenesene naknade mjerene po fer vrijednosti na datum stjecanja te nekontrolirajući interes u stečenom društvu, a svaki višak troška poslovne kombinacije iznad stečenog udjela u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveze te preuzete potencijalne obveze se priznaje kao goodwill. Dobit i kapital podružnica koji pripada nekontrolirajućem interesu se prikazuje odvojeno u konsolidiranom izvještaju o dobiti i kao komponenta kapitala u konsolidiranoj bilanci. Gubici u podružnici pripisuju se nekontrolirajućem interesu iako je rezultat negativan saldo. Sva stanja, transakcije, prihodi rashodi, dobiti i gubici unutar grupe, a vezana uz interne transakcije sadržane u knjigovodstvenim iznosima imovine u potpunosti se eliminiraju“ (Beiersdorf, 2020.).

„Konsolidirani izvještaji uključuju Beiersdorf AG i njegove podružnice su izvještaji izraženi u eurima. Svaka podružnica posluje kao financijski, ekonomski i organizacijski zasebni subjekt i njihova je funkcionalna valuta lokalna valuta koje se inicijalno preračunane prema spot tečaju na datum transakcije, a sve nenovčane transakcije izražene u stranoj valuti se preračunavaju prema deviznom tečaju na datum transakcije. Tečajne razlike se iskazuju u izvještaju o dobiti. Na datum bilance, imovina i obveze stranih podružnica čija funkcionalna valuta nije euro se preračunava u euro prema tečaju na dan bilance, a prihodi i rashodi su preračunani u funkcionalnu valutu prema prosječnom deviznom tečaju fiskalne godine“ (Beiersdorf, 2020.).

U 2019. godini Društvo je pripojilo 5 novih kompanija u svoje konsolidirane izvještaje, dok s druge strane, podjela nije bilo. Beiersdorf AG je stekao kompaniju Coppertone u vrijednosti od 495 milijuna EUR 13.05.2019. godine financirajući vlastitim likvidnim sredstvima. U TESA poslovnom segmentu, pripojena je Functional Coatings LLC, FormFormForm Ltd i Twinlock business (Beiersdorf, 2020.).

4.1.3. Magdis

Magdis je hrvatski farmaceutski i kozmetički proizvođač koji u svom portfelju sadrži sljedeće kozmetičke brendove: Biobaza (prirodnoj kozmetika), Asepsolate, Asebona, Biobaze, Clinica, Dipterola, Melema, Pitroida, Plidente, Ralona, Rosala, i dr. Proizvodi Grupe su razvijeni u vlastitim laboratorijima, dok su osnovne djelatnosti proizvodnja parfema i toaletno kozmetičkih proizvoda, farmaceutskih i dijetalnih pripravaka te kupnja i prodaja robe. „Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je mora osigurati da financijski izvještaji za financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s HSFI. Tvrtka je 2019. godine zapošljavala 40 zaposlenih te u svojem laboratoriju kontinuirano radi na kreiranju novih proizvoda, a proizvodi asortiman broji preko 500 proizvoda“ (Magdis, 2020.).

U bilješkama Magdisa je navedeno da godišnje konsolidirane izvještaje Magdis Grupe čine financijski izvještaji matičnog društva i ovisnih društava Neva d.o.o., Magdis servis d.o.o. i Magdis International Magyaroszag Kft, Budimpešta, pri čemu je udio matičnog društva u kapitalu ovisnih društava 100%. Pri konsolidaciji financijskih izvještaja, sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija se eliminiraju, dok se nerealizirani gubici eliminiraju samo ako se eliminiraju razine udjela Grupe u pridruženom društvu. Goodwill se iskazuje u funkcionalnoj valuti inozemnog društva te se preračunava svake godine upotrebom tečaja strane valute važećeg na datum bilance i uključen je u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u pridruženo društvo. Nakon početnog priznavanja, goodwill stečen u poslovnom spajanju se vrednuje po trošku stjecanja, umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti i akumulirano amortizaciju (amortizira se u korisnom vijeku trajanja od pet godina).

Financijski izvještaji su izrađeni pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja, a pri izradi Uprava koristi određene procjene i pretpostavke za sumnjiva i sporna potraživanja, očekivani korisni vijek trajanja upotrebe materijalne i nematerijalne imovine, rezerviranja i slično, stoga se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih (Magdis, 2020.).

Prema podacima navedenim u bilješkama Magdisa, stavke uključene u financijske izvještaje su iskazane u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem društvo posluje, odnosno u kunama, dok se sve transakcije u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju u funkcionalnu valutu po tečaju na dan transakcije, a dobiti i gubici od tečajnih razlika priznaju se u računu dobiti i gubitka. Korišteni tečaj za preračunavanje bilance iskazanih u stranim valutama je službeni tečaj objavljen od strane Hrvatske narodne banke na dan bilance (Magdis, 2020.).

4.2. Sličnosti i razlike u financijskim izvještajima odabranih poduzeća uslijed primjene različitih standarda financijskog izvještavanja

Prilikom pogleda na strukturu financijskih izvještaja odabranih poduzeća, vidljivo je kako postoje određene razlike koje proizlaze iz primjene računovodstvenih standarda koje neko poduzeće primjenjuje. U nastavku rada slijede analize odabranih poduzeća.

4.2.1. Horizontalna i vertikalna analiza društva Johnson & Johnson

Tablice broj 12 i 13 prikazuju konsolidiranu bilancu Johnson & Johnson te se odmah može uočiti kako je bilanca sastavljena prema kriteriju opadajuće likvidnosti pozicija aktive te rastuće ročnosti pozicija pasive.

Tablica 12 Konsolidirana aktiva Johnson & Johnson 2018. i 2019.

KONSOLIDIRANA AKTIVA (u mil. USD)	31.12.2019.	31.12.2018.	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019./ 2018.	%Δ 2019./ 2018	2019%	2018%
Kratkotrajna imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	17.305	18.107	-802	-4%	11%	12%
Tržišni vrijednosni papiri	1.982	1.580	402	25%	1%	1%
Potraživanja	14.481	14.098	383	3%	9%	9%
Zalihe	9.020	8.599	421	5%	6%	6%
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala potraživanja	2.392	2.699	-307	-11%	2%	2%
Imovina namijenjena prodaji	94	950	-856	-90%	0%	1%
Ukupna kratkotrajna imovina	45.274	46.033	-759	-2%	29%	30%
Dugotrajna imovina						
Nekretnine, postrojenja i oprema	17.658	17.035	623	4%	11%	11%
Nematerijalna imovina	47.643	47.611	32	0%	30%	31%
Goodwill	33.639	30.453	3.186	10%	21%	20%
Odgođeni porez na dohodak	7.819	7.640	179	2%	5%	5%
Ostala imovina	5.695	4.182	1.513	36%	4%	3%
Ukupna dugotrajna imovina	112.454	106.921	5.533	5%	71%	70%
Ukupno aktiva	157.728	152.954	4.774	3%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Konsolidirana aktiva u 2019. godini iznosila je 157.728 milijuna USD, dok je u 2018. godini iznosila 152.954 milijuna USD što predstavlja porast za 3%. Prema računovodstvenim politikama Johnson & Johnson u bilješkama se navodi da je početkom 2019. godine prihvaćen je standard kojim se najam imovine i obveza pod ugovorom bilježi kao operativni leasing. Korištenje imovine i najam obveza kod operativnog leasinga je uključen u ostalu imovinu, obračunate obveze te ostale obveze u konsolidiranoj bilanci. Troškovi operativnog leasinga su iskazani na linearnoj osnovi tijekom vremena trajanja najma. Obveze vezane uz financijski leasing su uključene u vrijednost imovine, postrojenja i opreme, dane zajmove i dugoročne obveze u konsolidiranoj bilanci (Johnson & Johnson, 2020.).

Također, u bilješkama Johnson & Johnson stoji da su nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti te se nad njima obračunava linearni obračun amortizacije tijekom korisnog vijeka upotrebe (vidi tablicu broj 13.). Društvo kapitalizira troškove vezane uz

određene računalne programe i troškove razvoja koji su uključeni u vrijednost strojeva i opreme u slučaju kada su ti troškovi nastali u vezi s razvojem ili pribavljanjem računalnog softvera za internu upotrebu. Kapitalizirani troškovi softvera se amortiziraju tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja softvera, koji se obično kreće od 3 do 8 godina (Johnson & Johnson, 2020.).

Tablica 13 Dugotrajna imovina Johnson & Johnson 2018. i 2019.

u mil. \$	2019	2018
Zemljišta	\$ 854,00	\$ 807,00
Građevine i građevinska oprema	\$ 11.877,00	\$ 11.176,00
Oprema i postrojenja	\$ 26.964,00	\$ 25.992,00
Izgradnja u tijeku	\$ 3.637,00	\$ 3.876,00
Ukupno	\$ 43.332,00	\$ 41.851,00
Amortizacija	\$ 25.674,00	\$ 24.816,00
Neto imovina	\$ 17.658,00	\$ 17.035,00

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

U slučaju pojave određenog događaja ili promjena u poslovnim uvjetima poslovanja, procjena štete može se nadoknaditi iz knjigovodstvene vrijednosti imovine, a gubitak se mjeri na temelju razlike između fer vrijednosti sredstva i njegove knjigovodstvene vrijednosti. Društvo kapitalizira trošak kamata kao dio troškova izgradnje objekata i opreme te je prema financijskim izvještajima Johnson & Johnson, trošak kamata kapitaliziran u 2019., 2018. i 2017. godini 70 milijuna USD, 86 milijuna USD, i 94 milijuna USD. Prilikom otuđenja dugotrajne imovine, akumulirani troškovi i amortizacija se eliminiraju iz vrijednosti imovine i akumulirane amortizacije te se razlika između neto vrijednosti imovine i prihoda bilježi se u računu dobiti i gubitka (Johnson & Johnson, 2020.).

Standardi zahtijevaju procjenu goodwilla i nematerijalne imovine s neograničenim vijekom trajanja na godišnjoj razini radi umanjenja vrijednosti koji se provode u četvrtom fiskalnom tromjesečju, ili prije, ako je to opravdano. Imovina nabavljena u procesu istraživanja i razvoja se priznaje kao nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja sve dok se temeljni projekt ne dovrši, te će se u tom trenutku voditi kao imovina s ograničenim vijekom trajanja, otpisana imovina ili djelomično umanjena imovina. Nematerijalna imovina koja ima ograničeni vijek trajanja amortizira se tijekom svog korisnog vijeka te vrši se umanjenje ako je to opravdano ekonomskim uvjetima (Johnson & Johnson, 2020.).

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti ovisno o tome što je niže, dok se obračun zaliha vrši korištenjem FIFO metode. Najveći udio u strukturi zaliha čine gotovi proizvodi (Johnson & Johnson, 2020.).

Prema bilješkama Johnson & Johnson, novac i novčani ekvivalenti iznosili su 17,3 milijarde USD na kraju 2019. što u usporedbi s 18,1 milijardi USD na kraju 2018. predstavlja smanjenje od 0,8 milijardi USD. Pad je uzrokovan smanjenjem od 23,4 milijarde USD gotovine generirane iz operativnih aktivnosti što je nadoknađeno sa 6,2 milijarde USD neto gotovine generirane iz investicijskih aktivnosti i 18,0 milijardi USD neto gotovine financijskih aktivnosti. Društvo ulaže u komercijalne institucije koje imaju investicijski rejting (vidi tablicu broj 14)

Tablica 14 Kratkotrajna imovina Johnson & Johnson 2018. i 2019.

Novac i novčani ekvivalenti te kratkotrajni vrijednosni papiri (u mil \$)	2019
Gotovina	\$ 2.637,00
Državne vrijednosnice (isključujući SAD)	\$ 149,00
Američki reverzni ugovori o otkupu	\$ 6.375,00
Ostali reverzni ugovori o otkupu	\$ 375,00
Dugovni vrijednosni papiri poduzeća	\$ 889,00
Fondovi na novčanom tržištu	\$ 2.864,00
Oročeni depoziti	\$ 906,00
ukupno	\$ 14.195,00
Državne vrijednosnice (isključujući SAD)	\$ 3.095,00
Dugovni vrijednosni papiri poduzeća	\$ 15,00
Raspoloživo za prodaju	\$ 3.110,00
Ukupno novac i novčani ekvivalenti te kratkotrajni vrijednosni papiri	\$ 17.305,00

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Sukladno standardima, ulaganja klasificirana kao ulaganja koja drže se do dospijeca iskazuju se po amortiziranom trošku, a ostvareni dobiti ili gubici iskazani su u dobiti. Dok se ulaganja klasificirana kao dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju iskazuju se po procijenjenoj fer vrijednosti s nerealiziranim dobitima ili gubicima evidentiranim kao sastavni dio akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti. One su klasificirane kao kratkotrajna imovina ukoliko se koriste u tekućem poslovanju, inače su klasificirane kao dugotrajna imovina (Johnson & Johnson, 2020).

Gledajući tablicu broj 15 koja predstavlja konsolidiranu pasivu Johnson & Johnson, struktura pasive se nije znatno promijenila tijekom dvije usporedne godine, dominira kapital u iznosu od 59.471 milijuna USD u 2019. godini te 59.752 milijuna USD u 2018. Vlasničku glavnica čini obične dionice u ukupnom iznosu od 3.120 milijuna USD te je nominalna vrijednost dionica 1\$, dok je tržišna vrijednost dionice u 2019. godini iznosila 145.75\$, te u 2018. godini 127,27\$. Ukupni broj izdanih redovnih dionica iznosio je približno 3.119.843.000 dionica na kraju 2019. i 2018. (Johnson & Johnson, 2020).

Tablica 15 Konsolidirana pasove Johnson & Johnson 2018. i 2019.

KONSOLIDIRANA PASIVA (u mil. USD)	31.12.2019.	31.12.2018.	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019./ 2018.	%Δ 2019./ 2018	2019%	2018%
Obveze za primljene zajmove	1.202	2.796	-1.594	-57%	1%	2%
Obveze prema dobavljačima	8.544	7.537	1.007	13%	5%	5%
Obračunate obveze	9.715	7.601	2.114	28%	6%	5%
Rabati, povrati i promocije	10.883	9.380	1.503	16%	7%	6%
Obračunate naknade i obveze prema zaposlenima	3.354	3.098	256	8%	2%	2%
Obračunati porezi na dohodak	2.266	818	1.448	177%	1%	1%
Ukupne kratkoročne obveze	35.964	31.230	4.734	15%	23%	20%
Dugoročni zajmovi	26.494	27.684	-1.190	-4%	17%	18%
Odgodoeni porez na dohodak	5.958	7.506	-1.548	-21%	4%	5%
Obveze prema zaposlenima	10.663	9.951	712	7%	7%	7%
Dugoročni porezi koji se plaćaju	7.444	8.242	-798	-10%	5%	5%
Ostale obveze	11.734	8.589	3.145	37%	7%	6%
Ukupne dugoročne obveze	62.293	61.972	321	1%	39%	41%
Preferencijalne dionice	-	-	-	-	-	-
Obične dionice (nom. vrijed. 1 \$)	3.120	3.120	0	0%	2%	2%
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit/gubitak	-15.891	-15.222	-669	4%	-10%	-10%
Zadržani dobiti	110.659	106.216	4.443	4%	70%	69%
Obične dionice u blagajni (po trošku nabave)	-38.417	-34.362	-4.055	12%	-24%	22%
Ukupno vlasnička glavnica	59.471	59.752	-281	0%	38%	39%
Ukupno pasiva	157.728	152.954	4.774	3%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Društvo sponzorira različite mirovine i mirovinske planove, definirane doprinose i planove otpremnine, koji pokrivaju većinu zaposlenika diljem svijeta. Svaki mirovinski plan nadzire lokalni odbor ili odbor koji je odgovoran za cjelokupnu administraciju i ulaganje mirovinskih planova pri čemu se u određivanju investicijskih politika, strategija i ciljeva uzimaju u obzir lokalna mirovinska pravila i propisi te porezni propisi, dostupnost investicijskih sredstava, financirani status planova, omjer aktivnih radnika i umirovljenika, trajanje obveza i dr. Društvo pruža beneficije nakon umirovljenja za zdravstvenu skrb, svim umirovljenim zaposlenicima u SAD-u koji ispunjavaju uvjete i njihovim uzdržavanim osobama. Međunarodni zaposlenici pokriveni su programima vlade. Iz bilješki Društva vidljivo je da su unaprijed plaćene obveze zaposlenika u iznosu od 551 milijun USD i 475 milijuna USD u 2019. odnosno 2018. godini uključene su u ostalu imovinu u konsolidiranoj bilanci (Johnson & Johnson, 2020).

Porez na dobit evidentira se na temelju iznosa koji se mogu vratiti ili platiti za tekuću godinu i uključuju razlike između računovodstvenog i poreznog izvještavanja prema US GAAP-u. Stopa poreza na dobit u SAD-u iznosi 21% u 2019. i 2018. godini, dok je u 2017. iznosio 35%. Porezno opterećenje u razdoblju od 2017. do 2019. godine prikazano je u tablici broj 16. Pojedine podružnice izvan SAD-a ne primjenjuju metodu odgođene porezne imovine/obveza jer se njihove zarade smatraju reinvestiranim na neodređeno vrijeme. Međunarodne operacije odražavaju učinak na poslovanje kroz zakonske porezne stope različite od onih u SAD-u, posebno u Irskoj, Švicarskoj i Portoriku, što povoljno utječe na efektivnu poreznu stopu u usporedbi sa zakonskom stopom SAD-a (Johnson & Johnson, 2020).

Tablica 16 Obveze prema državi Johnson & Johnson 2017., 2018. i 2019.

(u mil. \$)	2019	2018	2017
Porezi - SAD	1.941	1.284	12.095
Porezi - izvan SAD	2.744	2.434	1.872
Ukupne kratkoročne obveze	4.685	3.718	13.967
Odgođeno			
Porezi - SAD	-814	1.210	-1.956
Porezi - izvan SAD	-1.662	-2.226	4.362
Ukupno odgođeno	-2.476	-1.016	2.406
Rezervacija za porez na dohodak	2.209	2.702	16.373

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

U nastavku slijedi horizontalna i vertikalna analiza konsolidiranog Izvještaja o dobiti i Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva izraženog u milijunima USD.

Tablica 17 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Johnson & Johnson 2018. i 2019.

Konsolidirani Račun dobiti i gubitka	2019	2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019/ 2018	%Δ 2019/ 2018	2019%	2018%
Neto prodaja (poslovni prihodi)	82.059	81.581	100%	100%	100%	100%
Troškovi prodanih proizvoda	27.556	27.091	34%	33%	34%	33%
Bruto dobit (doprinos pokriva, bruto marža)	54.503	54.490	66%	67%	66%	67%
Troškovi prodaje, marketina i administrativni troškovi	22.178	22.540	27%	28%	27%	28%
Troškovi istraživanja i razvoja	11.355	10.775	14%	13%	14%	13%
Troškovi istraživanja i razvoja u procesu	890	1.126	1%	1%	1%	1%
Dobitak od kamata	(357)	(611)	0%	-1%	0%	-1%
Troškovi kamata (financijski rashodi)	318	1.005	0%	1%	0%	1%
Ostali troškovi (rashodi)	2.525	1.405	3%	2%	3%	2%
Troškovi restrukturiranja	266	251	0%	0%	0%	0%
Dobit prije oporezivanja	17.328	17.999	21%	22%	21%	22%
Porez na dobit	-2.209	-2.702	-3%	-3%	-3%	-3%
Neto dobit	15.119	15.297	18%	19%	18%	19%
Konsolidirana Ostala sveobuhvatna dobit						
Net earnings	15.119	15.297	18%	19%	18%	19%
Tečajne razlike	164	(1518)	0%	-2%	0%	-2%
Vrijednosni papiri:			0%	0%	0%	0%
Nerealizirani dobitak/gubitak iz holdinga koji nastaje tijekom razdoblja	—	(1)		0%		0%
Reklasifikacije u zarade	—	1		0%		0%
Neto promjena	—	—				
Planovi primanja zaposlenih:						
Kredit (trošak) prethodne usluge, umanjen za amortizaciju	(18)	(44)	0%	0%	0%	0%
Dobitak (gubitak), umanjen za amortizaciju	(714)	(56)	-1%	0%	-1%	0%
Učinak deviznih tečajeva	(1)	92	0%	0%	0%	0%
Neto promjena	(733)	(8)	-1%	0%	-1%	0%
Derivati:						
Nerealizirani dobitak (gubitak) koji nastao tijekom razdoblja	(107)	(73)	0%	0%	0%	0%
Reklasifikacije u zarade	7	(192)	0%	0%	0%	0%
Neto promjena	(100)	(265)	0%	0%	0%	0%
Ostali sveobuhvatni prihod (gubitak)	(669)	(1791)	-1%	-2%	-1%	-2%
Sveobuhvatna dobit	14.450	13.506	18%	17%	18%	17%

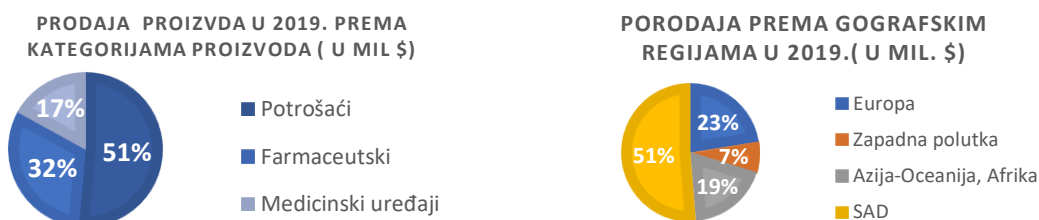
Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Društvo priznaje prihod od prodaje proizvoda kada su obveze prema uvjetima ugovora s kupcem zadovoljne. Ostali prihodi/rashodi vezani su uz prodaju i otpis određenih ulaganja u vlasničke vrijednosne papire Društva. Prodaja proizvoda prema kategorijama proizvoda i geografskim regijama prikazana je grafikonima broj 7. Rast segmenta ljepote je bio potaknut porastom prodaje od kupnje Ci: z Holdings Co., Ltd., u Japanu, kao i rast tržišta i udjela ostvarenih od proizvoda Neutrogena i Aveeno. Rast segmenta maloprodaje je potaknut

prodajom od stjecanja Motrin, Zarbees i Tyleonel. Dok je porast njege oralne higijene obilježen rastom prodaje vodice za ispiranje usta Listerin (Johnson & Johnson, 2020).

Prema bilješkama Johnson & Johnson, izvozna prodaja 2019. godine nije značajna, a Društvo je koristilo tri veletrgovca za distribuciju proizvoda koji približno predstavljaju 15,0%, 12,0% i 11,0% ukupnih konsolidiranih prihoda (Johnson & Johnson, 2020).

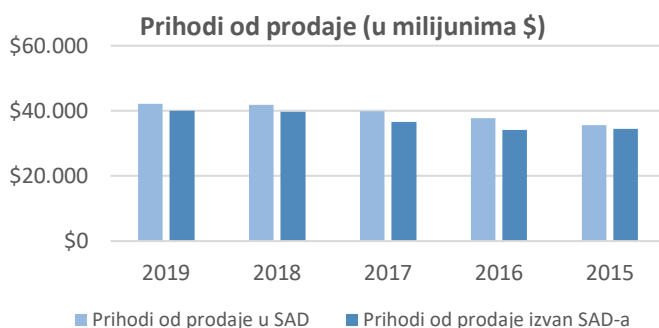
Grafikon 7 Prodaja proizvoda prema kategorijama proizvoda i geografskim regijama u 2019.

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Odredbe za određene rabate, poticaje na prodaju, promocije trgovine, kupone, povrati proizvoda i popusti kupcima obračunavaju se kao varijabilna naknada i evidentiraju kao smanjenje u prodajni. Obveza se priznaje u okviru razgraničenih rabata, povrata i promocija u konsolidiranoj bilanci. Naknade za povrate predstavljaju rezerve za proizvode koji se mogu vratiti zbog isteka roka trajanja, uništenja na terenu, ili u određenim područjima te se obračunavaju se u skladu s US GAAP smjernicama za priznavanje prihoda kada je ostvareno pravo na povrat. Prema bilješkama Johnson & Johnson, rezerva povrata prodaje za cjelokupno Društvo je bila približno 1,0% godišnje neto trgovinske prodaje tijekom fiskalnih izvještajnih godina 2019., 2018. i 2017 (Johnson & Johnson, 2020).

Grafikon 8 Prihod od prodaje Johnson & Johnson u razdoblju od 2015. do 2019.

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

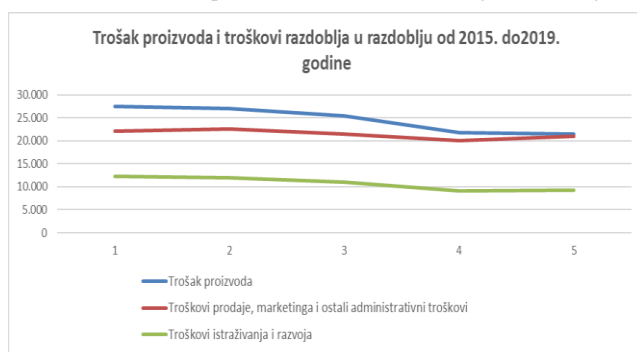
Razgraničenja za potraživanja za obveze za proizvode evidentiraju se na nediskontiranoj osnovi kada je vjerojatno da je obveza nastala i iznos obveze može se razumno procijeniti na temelju postojećih informacija i aktuarski utvrđene procjene. Društvo sudjeluje u raznim tužbama u

vezi s odgovornošću za proizvod, intelektualno vlasništvo, obeštećenje dobavljača i slično koji se s vremena na vrijeme pojavljuju u redovnom tijeku njihovog poslovanja za koja bilježi razgraničenja kada je njihov nastanak vjerojatan i kada se iznos gubitka može razumno procijeniti te prati povezane slučajeve i prilagođava vremenska razgraničenja na temelju novih informacija i daljnjeg razvoja u skladu s ASC 450-20-25 (Johnson & Johnson, 2020).

Financijski izvještaj Johnson & Johnson prikazuje kako su u 2019. troškovi istraživačkih i razvojnih aktivnosti porasli su za 5,4% u odnosu na 2018. godinu što je prvenstveno potaknuto povećanim ulaganjima u posao s medicinskim uređajima. Postrojenja za istraživanje nalaze se u SAD-u, Belgiji, Brazilu, Kini, Francuskoj, Njemačkoj, Indiji, Izraelu, Nizozemskoj, Poljskoj, Singapuru, Švedskoj, Švicarskoj i Velikoj Britaniji. Troškovi istraživanja i razvoja priznaju se kao nastali u skladu s ASC 730, Istraživanje i Razvoj, tako plaćanja unaprijed izvršena prema trećim stranama, knjiže se na trošak kako su nastali do trenutka regulatornog odobrenja, a naknadne isplate kapitaliziraju se i amortiziraju tijekom preostalog vijeka trajanja proizvoda. Iznosi kapitalizirani za takva plaćanja uključeni su u ostala nematerijalna ulaganja, umanjene za akumuliranu amortizaciju (Johnson & Johnson, 2020).

Prema vertikalnoj analizi financijskog izvještaja Računa dobiti i gubitka Društva (vidi tablicu broj 17), vidljivo je da su troškovi prodanih proizvoda kao udio u prodaji su porasli na 34% sa 33% u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat negativnog utjecaja valute poslovanja u obliku porasta troškova amortizacije nematerijalne imovine s 4,4 milijarde u 2018. na 4,5 milijarde USD u 2019. Pad postotka troškova razdoblja u 2019. godini u odnosu na prethodnu rezultat je većeg postotka prodaje koji dolazi iz farmaceutskog segmenta i smanjenja troškova marketinga u segmentu poslovanja potrošača koji su djelomično protuteža povećanju ulaganja u prodaju i marketing u području medicinskih uređaja (Johnson & Johnson, 2020).

Grafikon 9 Troškovi proizvoda i troškovi razdoblja u razdoblju od 2015. do 2019.

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Johnson & Johnson, 2020.

Prema bilješkama Johnsona promotivni programi uključuju programe za poticanje prodaje i bilježe se u isto razdoblje kao i povezana prodaja te su iznosili su 1,0 milijardi USD u 2019. i 1,1 milijardi USD u 2018. Uključeni su u prodajne, marketinške i administrativne troškove. Troškovi oglašavanja u cijelom svijetu iznosili su 2,2 milijarde USD u 2019. i 2,6 milijardi USD u 2018. Nastali troškovi dostave, uključeni su u troškove razdoblja te su iznosili su 1,0 milijardu u 2019. i 1,1 milijardi u 2018. (Johnson & Johnson, 2020).

Prema bilješkama Johnsona, u 2019. godini prihod prije oporezivanja kao postotak od prodaje iznosio je 14,8% u odnosu na 16,7% u 2018. što se pripisuje većim troškovima parnice od 0,1 milijarde USD, amortizaciji nematerijalne imovine od 0,1 milijarde USD i restrukturiranju 0,1 milijardu USD. Fiskalna godina 2019. uključivala je dobitak od 0,3 milijarde USD što je rezultat ulaganja u kapital DR. CI: LABO. Iznosi u akumuliranoj ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikazani su umanjeni za povezani porezni učinak (Johnson & Johnson, 2020).

4.2.2. Horizontalna i vertikalna analiza društva Beiersdorf AG

U nastavku rada prikazana je horizontalna i vertikalna analiza konsolidirane bilance društva Beiersdorf AG.

Tablica 18 Konsolidirana aktiva Beiersdorf AG u 2018. i 2019.

Konsolidirana Aktiva (u mil. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019./2018.	%Δ 2019./2018	2019%	2018%
Nematerijalna imovina	590	211	379	180%	6%	2%
Materijalna imovina	1.626	1.239	387	31%	16%	14%
Dugotrajna financijska imovina	2.795	2.613	182	7%	28%	29%
Ostala dugotrajna imovina	37	30	7	23%	0%	0%
Odgođena porezna imovina	270	208	62	30%	3%	2%
Dugotrajna imovina	5.318	4.301	1.017	24%	53%	48%
Zalihe	1.016	986	30	3%	10%	11%
Potraživanja	1.442	1.394	48	3%	14%	16%
Ostala financijska imovina	82	116	-34	-29%	1%	1%
Potraživanja za kamate	140	108	32	30%	1%	1%
Ostala kratkotrajna imovina	155	158	-3	-2%	2%	2%
Kratkotrajna financijska imovina	770	889	-119	-13%	8%	10%
Novac i novčani ekvivalenti	1.142	919	223	24%	11%	10%
Kratkotrajna imovina	4.747	4.570	177	4%	47%	52%
Ukupna aktiva	10.065	8.871	1.194	13%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Beiersdorf AG, 2020.

Dugotrajna imovina je porasla sa 1.017 milijuna EUR u 2018. na 5.318 milijuna u 2019. Prema financijskim izvještajima Beiersdorf kapitalni izdaci za materijalnu imovinu te investiranje u nematerijalnu imovinu iznosili su 765 milijuna EUR od tog iznosa, 700 milijuna EUR odnosi se na segment potrošnje kupaca dok je preostalih 65 milijuna EUR vezano uz TESA segment. Prema računovodstvenim politikama Beiersdorf u bilješkama se navodi da se dugotrajna

materijalna imovina iskazuju se po trošku nabave i umanjuje za linearnu amortizaciju tijekom očekivanog korisnog vijeka trajanja imovine što se iskazuje jednom godišnje. Investiranja u nekretnine i opremu ukupno iznose 304 milijuna EUR koje se prvenstveno odnose na pogone dva poslovna segmenta, kao i na izgradnju novog sjedišta Grupe. Stjecanjem Coppertone dugotrajna imovina je porasla za 57 milijuna EUR dok su amortizacija i umanjenja vrijednosti porasli za 147 milijuna EUR (Beiersdorf AG, 2020.).

Društvo unajmljuje nekretnine uglavnom za potrebe poslovnih ureda, maloprodajnih prostora te skladišta i poslovnih automobila. Iako su uvjeti najma individualno određeni, ugovori se obično ugovaraju na razdoblje od tri do deset godina uz mogućnost produženja ili ranijeg ukidanja. Novi standard koji je u primijenjen od 01.01.2019., odnosi se na sve leasinge te uključuje priznavanje prava korištenja imovine i obveza. Imovina s pravom korištenja iskazuje se unutar imovine, postrojenja i opreme po trošku na početku najma. Naknadno mjerenje se vodi po amortiziranom trošku dok se amortizacija vrši putem linearne metode tijekom trajanja najma. Obveze koje proizlaze iz najma bilježe se u financijske obveze pri čemu se priznaju se na početku najma po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja će se izvršiti u budućnosti. Diskontiranje se temelji na inkrementalnoj stopi posudbe specifičnoj za rok i valutu. Osim toga, društvo je iskoristilo opciju da ne priznaje kratkoročni zakup u bilanci i umjesto toga nastavi tretirati najam kao trošak poslovanja tijekom trajanja najma (Beiersdorf AG, 2020.).

U izvještaju o dobiti društva Beiersdorf vidljivo je povećanje EBIT na teret financijskog rezultata jer su rashodi za kamate sadržani u plaćanjima najma priznati u rashodu kamata, umjesto u rashodu poslovanja (Beiersdorf AG, 2020.).

Prema bilješkama Društva, nabava nematerijalne imovine se mjeri po trošku nabave dok se knjigovodstvena vrijednost amortizira koristeći linearnu metodu amortizacije tijekom korisnog vijeka upotrebe, a goodwill i neograničena imovina se testiraju na umanjenja jednom godišnje. Vrijednost Goodwill je 2019. godine iznosila 492 milijuna EUR, dok je 2018. godini iznosila 105 milijun EUR. Razlog povećanja od 388 EUR milijuna je stjecanje Coppertone. Testovi umanjenja vrijednosti provode se samo za dugotrajnu nematerijalnu imovinu s ograničenim vijekom trajanja pri čemu se trošak umanjenja prepoznaje u dobitku ili gubitku ako je nadoknativi iznos manji nego njegova knjigovodstvena vrijednost (Beiersdorf AG, 2020.).

Prema bilješkama Društva, novac i novčani ekvivalenti su porasli na 1.142 milijuna EUR u 2019. godini dok u 2018. iznosili 919 milijun EUR. Likvidnost bila je umanjena zbog pripajanja Coppertone kao i po prvi put uzimanja u obzir obveze za leasing. Kratkotrajne obveze prema

bankama porasle su za 263 milijuna na 281 milijun EUR radi niskih kamatnih stopa na zajmove na području euro zone (Beiersdorf AG, 2020.).

Zalihe se vrednuju po trošku nabave ili iznosu neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome što je niže, a obračun se vrši metodom prosječne ponderirane cijene. U zalihe ubrajamo zalihe sirovina, potrošnog materijala i pribor, proizvodnju u tijeku, gotove proizvode i robu te avansna plaćanja. Apsolutno povećanje vrijednosti zaliha prema bilješkama Beiersdorfa u 2019. iznosi 30 milijuna EUR te je rezultat pripajanja Coppertone (Beiersdorf AG, 2020.).

U bilješkama Beiersdorfa navedeno je da se prema MSFI, potraživanja od kupaca, mjere po amortiziranom trošku. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja je u 2019. godini iznosila 1.442 milijuna EUR, a u 2018. godini iznosila 1.394 milijuna EUR. Ispravak vrijednosti je iznosio 48 milijuna EUR, a u 2018. godini iznosio 43 milijuna EUR (Beiersdorf AG, 2020.).

U bilješkama Beiersdorfa navedeno je da je visoka razina investiranja rezultirala je padom ostale kratkotrajne imovine u iznosu od 2.589 milijuna EUR (prethodne godine 2.665 milijuna EUR). Pad je rezultat pojedinačnih dospjeća i ulaganjima u dugotrajne vrijednosne papire. Umanjenje vrijednosnih papira mjeri se po amortiziranom trošku i fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te priznaju se na temelju očekivanog kreditnog gubitka tijekom sljedećih 12 mjeseci. Kratkoročne obveznice dane bankama iznosile su 346 milijuna EUR i ne zadovoljavaju kriterije MSFI-ja za prestanak priznavanja, stoga se iskazuju kao vrijednosni papiri, a primljene naknade se priznaju u računu dobiti i gubitka (Beiersdorf AG, 2020.).

Grupa ima za cilj osigurati kapitalnu bazu i ostvariti održivi odgovarajući povrat na uloženi kapital. „Temeljni kapital Grupe iznosi 252 milijuna EUR i sastoji se od 252 milijuna nominalnih dionica na donositelja s jednakim udjelom u temeljnom kapitalu Društva. Od ispunjenja programa otkupa dionica u veljači 2004. i nakon provedbe podjele dionica u 2006. Grupa drži 25.181.016 dionica bez nominalne vrijednosti što odgovara 9,99% temeljnog kapitala društva“ (Beiersdorf AG, 2020.). Zadržana dobit uključuje neto dobit za fiskalnu godinu i neraspoređenu dobit koju su društva ostvarila u prethodnim razdobljima uključujući konsolidirani financijski izvještaj. „Zadržana dobit smanjena je za trošak od 25.181.016 vlastitih dionica Grupe na 955 milijuna EUR“ (Beiersdorf AG, 2020.). U skladu s njemačkim zakonom o dioničkim korporacijama, dividende se raspoređuju iz neto zadržane dobiti iskazane u financijskim izvještajima Beiersdorf AG (Beiersdorf AG, 2020.).

Tablica 19 Konsolidirana pasiva Beiersdorf AG u 2018. i 2019.

Konsolidirana Pasiva (u mil. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019/ 2018	%Δ 2019/ 2018	2019%	2018%
Temeljni kapital	252	252	0	0%	3%	3%
Dodatno uplaćeni kapital	47	47	0	0%	0%	1%
Zadržana dobit	5.944	5.526	418	8%	59%	62%
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	-177	-202	25	-12%	-2%	-2%
Kapital koji se može pripisati	6.066	5.623	443	8%	60%	63%
Nekontrolirajući interes	27	24	3	13%	0%	0%
Kapital	6.093	5.647	446	8%	61%	64%
Rezerve za mirovine i ostale naknade	878	677	201	30%	9%	8%
Ostala dugoročna rezerviranja	109	124	-15	-12%	1%	1%
Dugoročne financijske obveze	119	7	112	1600%	1%	0%
Ostale dugoročne obveze	2	2	0	0%	0%	0%
Odgođene porezne obveze	27	64	-37	-58%	0%	1%
Dugoročne obveze	1.135	874	261	30%	11%	10%
Ostala kratkotrajna rezerviranja	491	426	65	15%	5%	5%
Obveze za poreze	163	189	-26	-14%	2%	2%
Obveze prema dobavljačima	1.660	1.554	106	7%	16%	18%
Ostale kratkoročne financijske obveze	412	76	336	442%	4%	1%
Ostale kratkoročne obveze	111	105	6	6%	1%	1%
Kratkoročne obveze	2.837	2.350	487	21%	28%	26%
Ukupno pasiva	10.065	8.871	1.194	13%	100%	100%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Beiersdorf AG, 2020.

Prema računovodstvenim politikama Beiersdorfa u bilješkama se navodi da naknade za mirovine uključuju mirovine definirane planovima Društva te ovise o stažu zaposlenika i njihovoj prosječnoj plaći tijekom tri godine prije datuma isplate mirovine te se usklađuju s inflacijom za najmanje 1% godišnje. Aktuarski izračun mirovinskih pričuva se priprema jednom godišnje i temelji se na tržišnim kamatnim stopama, predviđenom povećanju plaća i mirovina te kretanju prometa osoblja. Troškovi definiranih doprinosa sadrže doprinose u zakonski ili državni fond mirovinskog osiguranja. Struktura planova varira ovisno o legalnoj, ekonomskoj i poreznoj situaciji državi o kojoj se govori. Internacionalni planovi su rasprostranjeni u mjestima kao što su UK, Švicarska te SAD (Beiersdorf AG, 2020.).

Prema podacima navedenim u bilješkama Društva, dugoročne financijske obveze porasle su 7 milijuna EUR na 119 milijuna EUR što je rezultat priznavanja obveza najma u skladu s MSFI 16 po prvi put. Dugoročna rezerviranja i obveze su iznosile 1.135 milijuna EUR te se diskontiraju korištenjem diskontne stope ovisno o tome kada se očekuje da će biti podmirena, pod uvjetom da su kamatni učinci materijalni. Naknade za troškove osoblja uključuju naknade za godišnje bonuse, godišnje odmire i otpremnine. Naknade za marketinške i prodajne troškove povezane su uz određena kooperativna oglašavanja. Naknade za parnice i slične rizike uključuju naknade za patentni rizik i rizike koji se odnosi na druge pravne sporove (Beiersdorf AG, 2020.). „Ukupna kratkoročna rezerviranja i obveze su porasle za 478 EUR na 2.837 milijuna

EUR što je rezultat povećanja obveza prema dobavljačima zbog operativnih faktora i porasta obveza prema bankama kao i primjena MSFI 16 po prvi put“ (Beiersdorf AG, 2020.).

Tekuća porezna imovina i obveze priznaju se u očekivanom iznosu u skladu s poreznim stopama i zakonodavstvu na snazi na datum izvještavanja. Ostale financijske obveze uključuju kratkoročne bankarske kredite u iznosu od i ostale financijske obveze. Promjene se isključivo odnose na novčane prihode i otplate kratkoročnih kredita (Beiersdorf AG, 2020.).

Tablica 20 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Beiersdorf u 2018. i 2019.

Konsolidirani Račun dobiti i gubitka (mil. EUR)	2019	2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA	
			Δ 2019./2018.	%Δ 2019./2018.	2019%	2018%
Prihodi od prodaje	7.653	7.233	420	6%	100%	100%
Trošovi prodanih proizvoda	-3.221	-3.075	-146	5%	-42%	-43%
Bruto dobit	4.432	4.158	274	7%	58%	57%
Troškovi marketinga i prodaje	-2.666	-2.484	-182	7%	-35%	-34%
Troškovi istraživanja i razvoja	-236	-211	-25	12%	-3%	-3%
Opći i administrativni troškovi	-416	-404	-12	3%	-5%	-6%
Ostali poslovni prihodi	171	194	-23	-12%	2%	3%
Ostali poslovni rashodi	-253	-156	-97	62%	-3%	-2%
Rezultat poslovanja (EBIT)	1.032	1.097	-65	-6%	13%	15%
Prihodi od kamata	37	35	2	6%	0%	0%
Rashodi od kamata	-13	-9	-4	44%	0%	0%
Neto mirovinski rezultat	-13	-12	-1	8%	0%	0%
Ostali financijski rezultati	-6	-63	57	-90%	0%	-1%
Ukupno fnancijske aktivnosti	5	-49	54	-110%	0%	-1%
Dobit prije poreza	1.037	1.048	-11	-1%	14%	14%
Porez na dobit	-301	-303	2	-1%	-4%	-4%
Neto dobit	736	745	-9	-1%	10%	10%
Pripisivanje neto dobiti:						
- kontrolirajući interes (Beiersdorf)	718	728	-10	-1%	9%	10%
- nekontrolirajući interes	18	17	1	6%	0%	0%
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (u mil. EUR)	2019	2018	Δ 2019./2018.	%Δ 2019./2018.	2019%	2018%
Neto dobit	736	745	-9	-1%	10%	10%
Ostali sveobuhvatni prihod koji će se naknadno reklasificirati u dobitak ili gubitak	26	-36	62	-172%	0%	0%
Ponovno mjerenje novca (hedges)	-4	-2	-2	100%	0%	0%
Ponovno mjerenje vrijednosnih papira	6	-8	14	-175%	0%	0%
Tečajne razlike	24	-26	50	-192%	0%	0%
Ostali sveobuhvatni prihod koji se neće naknadno reklasificirati u dobitak ili gubitak	-141	-12	-129	1075%	-2%	0%
Mjerenje mirovinskih planova s definiranim naknadama	-141	-12	-129	1075%	-2%	0%
Ostala sveobuhvatna dobit	-115	-48	-67	140%	-2%	-1%
Ukupna sveonuhvatna dobit	621	697	-76	-11%	8%	10%
Pripisivanje:			0		0%	0%
- kontrolirajući interes (Beiersdorf)	602	678	-76	-11%	8%	9%
- nekontrolirajući interes	19	19	0	0%	0%	0%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Beiersdorf AG, 2020.

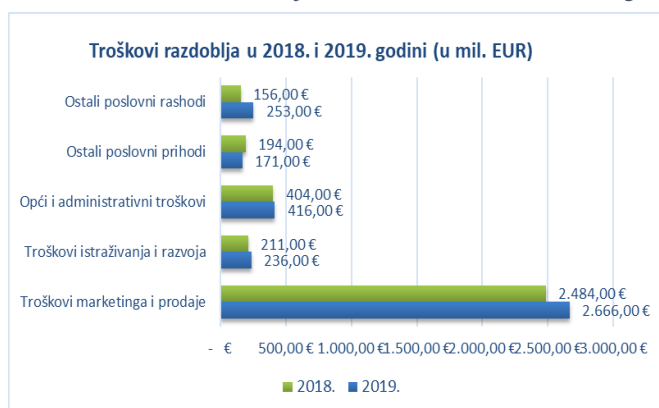

Prodaja se priznaje onda kada su proizvodi dostavljeni te je kontrola nad njima prenesena na kupca. Popusti, bonusi kupcima te rabati su oduzeti od vrijednosti prodaje kao i iznosi koji nisu povezani s proizvodima ili uslugama. Ostali poslovni prihodi uključuju dobitke od otuđenja imovine, prihode od ukidanja rezerviranja te razne ostale prihode (Beiersdorf AG, 2020.).

Trošak prodanih proizvoda rastao je sporije u odnosu na rast prihoda. Trošak prodanih proizvoda obuhvaća trošak interno proizvedene prodane robe (troškovi direktnog materijala, direktnog rada i energije, odgovarajući udio režija povezanih s proizvodnjom te amortizacija proizvodnog postrojenja) i nabavnu cijenu prodane robe. Također, uključuje proporcionalne troškove ugovora o mirovinama poduzeća i dobrovoljnih socijalnih naknada, kao i administrativne troškove povezane s proizvodnjom. Trošak kamata na posudbe priznaju se kao tekući rashod ako se ne odnose na proizvodnju kvalificirane imovine. Troškovi popravaka i održavanja za imovinu, postrojenja i opremu također se obračunavaju kao trošak u trenutku nastanka. Trošak prodanih proizvoda također uključuje otpis zaliha i operativne troškove za distribucijske centre i otpremu tereta kupcima (Beiersdorf AG, 2020.).

Prema podacima navedenim u bilješkama Beiersdorfa, opći i administrativni troškovi rastu sporije u odnosu na rast prihoda, dok su troškovi razdoblja porasli više u odnosu na troškove prodaje što je razlog ulaganja u za nove poslovne strategije. Uključuju troškove osoblja i ostale administrativne troškove kao i vanjske usluge (vidi grafikon broj 10.). „Marketinški proračun prilagođen je promijenjenim tržišnim uvjetima, te je potrošeno 1.638 milijuna EUR za oglašavanje i marketing prodaje. Troškovi marketinga i prodaje uključuju trošak prodaje i marketinga odjela marketinga, izdatke za oglašavanja, maloprodajni marketing te trošak otpisa potraživanja od kupaca“ (Beiersdorf AG, 2020.).

Grafikon 10 Troškovi razdoblja Beiersdorf AG u 2018. i 2019. godini

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Beiersdorf AG, 2020.

Prema podacima navedenim u bilješkama Beiersdorfa, troškovi istraživanja i razvoj kontinuirano rastu, a razlog tomu je investiranje u novu strategiju u iznosu od 236 milijuna EUR u 2019. Ulaganjem u istraživanje i razvoj se jača mogućnost poduzeća da se prilagodi trenutnim i budućim zahtjevima potrošača te pridonosi razvijanju inovativni proizvoda. Trošak istraživanja se prikazuje kao dobitak ili gubitak za određeni period. Troškovi razvoja za novi proizvod su kapitalizirani ako su uvjeti priznavanja u skladu s MSFI 38 što uobičajeno nije slučaj budući da se buduće ekonomske koristi ne mogu pouzdano izmjeriti sve dok proizvod nije tržišno spreman. Ostali troškovi istraživanja (npr. informacijski sustavi) su kapitalizirani kao nematerijalna imovina ako su uvjeti priznavanja u skladu s MSFI 38. Uključuju učinke reorganizacije kroz osnivanje novih podružnica te izdatke za ažuriranje i osiguranje informacijskog sustava. Jednom kapitalizirani, amortiziraju se linearnom metodom amortizacije tijekom korisnog vijeka upotrebe (Beiersdorf AG, 2020.).

Trošak poreza na dobit uključuje odgođen porez pri čemu je tekući porez podijeljen na iznos koji se odnosi na tekući porez u Njemačkoj i onaj izvan Njemačke, odnosno. Odgođeni porez se ne priznaje u zadržanu dobit u inozemnim društvima jer se ta dobit namjerava reinvestirati. Obveza se izračunava na temelju poreznih stopa po odbitku koje se primjenjuju u svakom slučaju, uzimajući u obzir njemačku poreznu stopu primjenjivu na distribuirane korporativne dividende. Ostali poslovni rashodi uključuju troškove restrukturiranja, negativne tečajne razlike, gubitke od otuđenja dugotrajne imovine, amortizaciju i trošak umanjenja nematerijalne imovine od stjecanja te razne ostale troškovi (Beiersdorf AG, 2020.).

Financijski rezultat uključuje prihode i rashode od kamata te ostale financijske rezultate. Prihodi od kamata se pripisuju novcu i novčanim ekvivalentima, kratkotrajnim i dugotrajnim vrijednosnicama (ulaganja priznata po amortiziranom trošku u iznosi od 18 milijuna EUR i 6 milijuna EUR priznatih po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti). Izdaci za kamate uključuju izdatke ponovno utvrđivanje poreza kao i kamatni izdaci u iznosu od 3 milijuna EUR vezano uz primjenu MSFI 16 po prvi put u 2019. godini. Ostali financijski rezultati uključuju neto prihod od prodaje financijske imovine i negativne tečajne razlike (Beiersdorf AG, 2020.).

4.2.3. Horizontalna i vertikalna analiza društva Beiersdorf AG

U nastavku su prikazane horizontalne i vertikalne analize konsolidirane Bilance i Računa dobiti i gubitka te Ostale sveobuhvatne dobiti hrvatskog Društva Magdis d.o.o. izražene u HRK.

Tablica 21 Konsolidirana aktiva Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.

Konsolidirana Pasiva (u mil. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA ANALIZA	
			Δ 2019/ 2018	%Δ 2019/ 2018	2019%	2018%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	64.266.117	65.709.499,00	-1.443.382	-2%	62%	63%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	8.364.450	6.537.315	1.827.135	28%	8%	6%
1. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	11.340	1.343	9.997	744%	0%	0%
2. Goodwill	7.380.804	6.510.727	870.077	13%	7%	6%
3. Nematerijalna imovina u pripremi	972.306	25.245	947.061	3751%	1%	0%
II. MATERIJALNA IMOVINA	53.348.144	56.492.429	-3.144.285	-6%	51%	54%
1. Zemljište	10.218.531	10.218.531	0	0%	10%	10%
2. Građevinski objekti	26.112.029	27.879.831	-1.767.802	-6%	25%	27%
3. Postrojenja i oprema	14.966.399	16.606.194	-1.639.795	-10%	14%	16%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	1.322.822	1.139.813	183.009	16%	1%	1%
5. Predujmovi za materijalnu imovinu	197.351	268.462	-71.111	-26%	0%	0%
6. Materijalna imovina u pripremi	11.360	8.000	3.360	42%	0%	0%
7. Ostala materijalna imovina	519.652	371.598	148.054	40%	0%	0%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	308.862	336.454	-27.592	-8%	0%	0%
IV. POTRAŽIVANJA	2.097.488	2.182.405	-84.917	-4%	2%	2%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	147.173	160.896	-13.723	-9%	0%	0%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	39.779.011	38.262.094	1.516.917	4%	38%	37%
I. ZALIHE	23.974.619	21.326.058	2.648.561	12%	23%	20%
1. Sirovine i materijal	12.068.145	10.669.350	1.398.795	13%	12%	10%
2. Proizvodnja u tijeku	487.761	996.204	-508.443	-51%	0%	1%
3. Gotovi proizvodi	9.288.639	8.479.519	809.120	10%	9%	8%
4. Trgovačka roba	1.749.835	894.497	855.338	96%	2%	1%
5. Predujmovi za zalihe	380.239	286.488	93.751	33%	0%	0%
II. POTRAŽIVANJA	13.895.390	14.817.387	-921.997	-6%	13%	14%
1. Potraživanja od kupaca	12.006.271	12.467.589	-461.318	-4%	12%	12%
2. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	30.653	52.189	-21.536	-41%	0%	0%
3. Potraživanja od države i drugih institucija	1.671.754	2.212.638	-540.884	-24%	2%	2%
4. Ostala potraživanja	186.712	84.971	101.741	120%	0%	0%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	29.232	28.798	434	2%	0%	0%
1. Dani zajmovi, depoziti i slično	29.232	28.798	-210.081	-10%	0%	0%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	1.879.770	2.089.851	-79.878	-30%	2%	2%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	185.676	265.554	-6.343	0%	0%	0%
E) UKUPNO AKTIVA	104.230.804	104.237.147	-6.343	-0,01%	100,00%	100%
F) IZVANBILANČANI ZAPISI	404.443	722.828	-318.385	-44,05%	0	1%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Magdis d.o.o., 2020.

Prema navedenim podacima u bilješkama Magdisa knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine 2019. godine je iznosila 8.364.450 milijuna HRK što je u najvećoj mjeri rezultat povećanje goodwilla u relativnom iznosu od 13,11% u odnosu na prethodnu godinu. Goodwill se tretira kao nematerijalna imovina te se amortizira u korisnom vijeku trajanja od pet godina. Magdis je 1. Listopada 2018. godine preuzeo 100% udjela u društvu Neva d.o.o., a obveze s osnove kupnje Neva d.o.o. su dio ostalih kratkoročnih obveza“ (Magdis d.o.o., 2020.).

Također, bilješke navode kako je rezultat poslovanja 2018. i 2019. godine bio je pod utjecajem jednokratnih troškova prisilne naplate za koju nije postojala rezervacija u prethodnim godinama. Knjigovodstvena vrijednost materijalne imovine iznosi 53.348.144 milijuna HRK što predstavlja apsolutno smanjenje od 3.144.285 HRK, a razlozi smanjenja su otuđenje postrojenja i opreme, alata i pogonskog inventara te smanjenje predujmova za materijalnu imovinu u iznosu od 2.463.406 HRK te usklađenja radi revalorizacije postrojenja i opreme u

iznosu od 505.017 HRK. Vrednovanje i postupanje s nematerijalnom imovinom i materijalnom imovinom jednako je onome kako što nalažu i MSFI i US GAAP (Magdis d.o.o., 2020.).

Financijska imovina se mjeri trošku stjecanja uvećanom za transakcijske troškove, osim imovine koja se priznaje u računu dobiti i gubitka. Ostale karakteristike odgovaraju već spomenutim u slučaju MSFI i US GAAP. „Dugotrajna financijska imovina iznosi u 2019. godini 308.8620 tisuće HRK te se odnosi na dane zajmove dane zaposlenicima za kupnju stanova na rok do 30 godina uz kamatnu stopu od 1% godišnje osigurane hipotekama na ustanove. Financijska imovina se zbog potreba mjerenja klasificira u četiri skupine:

1. Financijska imovina čija se promjena fer vrijednosti priznaje u računu dobiti i gubitka
2. Ulaganja koja se drže do dospijeca su nederivativna financijska imovina s fiksnim ili utvrdivim dospjećem (osim zajmova);
3. Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu
4. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (ostala imovina)“ (Magdis d.o.o., 2020.).

„Dugoročna potraživanja od kupaca se odnose na prodaju gotovih proizvoda uz odgodu plaćanja povezanom društvu Magdis International d.o.o. iz Srbije u iznosu od 2.097.488 milijuna HRK“ (Magdis d.o.o., 2020.). U bilješkama Društva navedeno je da se kratkoročna potraživanja od kupaca početno priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti. Iznos ispravaka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope. Iznosi ispravka vrijednosti potraživanja i prihodi po osnovi naplate prethodno otpisanih potraživanja iskazuju se u bruto iznosu u računu dobiti i gubitka u okviru vrijednosnog usklađenja, odnosno ostalim poslovnim prihodima (Magdis d.o.o., 2020.).

„Najmovi u kojima Društvo ne snosi bitan udio rizika i koristi od vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuje se u računu dobiti i gubitka prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma“ (Magdis d.o.o., 2020.). Društvo ima sklopljene ugovore o operativnom najmu za osobna vozila denominirane u EUR (Magdis d.o.o., 2020.).

Grafikon 11 Struktura zaliha Magdis d.o.o. u 2019.

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Magdis d.o.o., 2020.

Zalihe su iskazane po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža dok se trošak određuje metodom FIFO. „Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove te pripadajući dio općih troškova proizvodnje“ (Magdis d.o.o., 2020.). Društvo prema potrebi obavlja se ispravak vrijednosti oštećenih zaliha te zaliha kojima je prošao rok upotrebe. Vrijednost zaliha uključuje zalihe sirovina i materijala, proizvodnje u tijeku, gotove proizvode, trgovačku robu za predumove za zalihe te ne uključuje troškove posudbe (vidi grafikon broj 11.) (Magdis d.o.o., 2020.).

Tablica 22 Konsolidirana pasiva Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.

Konsolidirana Pasiva (u mil. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA	
			Δ 2019/ 2018	%Δ 2019/ 2018	2019%	2018%
A) KAPITAL I REZERVE	22.972.795	21.786.163	1.186.632	5%	22%	21%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	4.960.400	4.960.400	0	0%	5%	5%
II. KAPITAL REZERVE	19.993.300	18.233.300	1.760.000	10%	19%	17%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	2.266.194	2.290.736	-24.542	-1%	2%	2%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENEŠENI GUBITAK	-4.195.414	2.178.945	-6.374.359	-293%	-4%	2%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-6%
B) REZERVIRANJA	1.207.660	1.188.405	19.255	2%	1%	1%
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	1.207.660	1.188.405	19.255	2%	1%	1%
C) DUGOROČNE OBVEZE	13.048.185	14.577.843	-1.529.658	-10%	13%	14%
1. Obveze za zajmove, depozite i slično	2.572.139	3.349.786	-777.647	-23%	2%	3%
2. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	8.161.830	10.725.226	-2.563.396	-24%	8%	10%
3. Odgođena porezna obveza	2.314.216	502.831	1.811.385	360%	2%	0%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	63.679.127	65.037.299	-1.358.172	-2%	61%	62%
1. Obveze za zajmove, depozite i slično	7.692.797	8.066.073	-373.276	-5%	7%	8%
2. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	7.340.238	7.796.050	-455.812	-6%	7%	7%
3. Obveze za predumove	960.294	3.294.309	-2.334.015	-71%	1%	3%
4. Obveze prema dobavljačima	17.463.470	15.987.788	1.475.682	9%	17%	15%
5. Obveze prema zaposlenicima	1.110.893	823.577	287.316	35%	1%	1%
6. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.791.912	802.825	989.087	123%	2%	1%
7. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	198.915	198.915	0	0%	0%	0%
8. Ostale kratkoročne obveze	27.120.608	28.067.762	-947.154	-3%	26%	27%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	3.232.037	1.647.437	1.584.600	96%	3%	2%
F) UKUPNO - PASIVA	104.230.804	104.237.147	-6.343	0%	100%	100%
G) IZVANBILANČANI ZAPISI	404.443	722.828	-318.385	0	0	0

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Magdis d.o.o., 2020.

Temeljni kapital predstavlja fer vrijednost doprinosa od strane vlasnika, bilo u novcu ili naturi. Inkrementalni troškovi koji se mogu pripisati povećanju temeljnog kapitala, iskazuju se umanjeni za pripadajuće troškove transakcije i poreza na dobit. „Temeljni kapital iznosi 4.960.400 HRK te je u cijelosti uplaćen i sastoji se od 53 poslovna udjela. Društvo je u 2019. godini donijelo odluku o povećanju kapitalnih rezervi te one iznose 19.993.300 HRK (Magdis d.o.o., 2020.). Revalorizacijske rezerve su proistekle iz ponovne procjene dugotrajne imovine dugotrajne imovine (nekretnina) iznad troška nabave (Magdis d.o.o., 2020.).

Rezerviranja uključuju procijenjena primanja radnika vezana uz nagrade i otpremnine, što je definirano Kolektivnim ugovorima, te na rezerve za isplatu bonusa zaposlenima i neiskorištene godišnje dane. „Dugoročne obveze prema bankama i financijskim institucijama odnose se na financijske obveze prema bankama u iznosu od 8.161.830 HRK“ (Magdis d.o.o., 2020.).

Prema podacima navedenim u bilješkama Magdisa, kratkoročne obveze za zajmove i depozite odnose se na dane zajmove vlasnika u iznosu od 2.675.383 HRK i 5.017.414 HRK primljene zajmove od pravnih osoba. Kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama odnose se na revolving kredit u iznosu od 3.500.000 HRK, obveze po kreditnim karticama u iznosu od 323.333 HRK, kratkoročno dospijeće dugoročnog kredita u iznos od 2.782.299 HRK i obveze za prekoračenje po računu i dospjele kamate na kredit u iznosu od 734.606 HRK. Posudbe, klasificirane kao kratkoročne obveze, mjere se po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope (Magdis d.o.o., 2020.).

„Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u RH a datum bilance“ (Magdis d.o.o., 2020.). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju nadoknade imovine ili podmirenja obveza na temelju poreznih stopa i zakona koje vrijede na datum bilance (Magdis d.o.o., 2020.).

Kao i u slučaju MSFI i US GAAP, prihodi se iskazuju po fer vrijednosti primljene naknade za prodanu robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja te su umanjeni za procijenjene povrate, rabate i diskonte. Također, priznaju se onda kada se mogu pouzdano izmjeriti te kada će Društvo imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji djelatnost. Prihodi od

usluga se priznaju u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Prihodi od kamata se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći efektivne kamatne stope (Magdis d.o.o., 2020.).

Tablica 23 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA	2019	2018	HORIZONTALNA ANALIZA		VERTIKALNA	
			Δ 2019/ 2018	%Δ 2019/ 2018	2019%	2018%
I. POSLOVNI PRIHODI	97.195.259	49.069.185	48.126.074	98%	100%	100%
1. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	95.788.173	47.533.560	48.254.613	102%	98%	96%
2. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	580.767	589.520	-8.753	-1%	1%	1%
3. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	826.319	946.105	-119.786	-13%	1%	2%
II. POSLOVNI RASHODI	94.437.190	53.839.773	40.597.417	75%	97%	109%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-1.419.013	-392.511	-1.026.502	262%	-1%	-1%
2. Materijalni troškovi	64.398.665	34.079.189	30.319.476	89%	66%	69%
a) Troškovi sirovina i materijala	36.009.783	19.012.448	16.997.335	89%	37%	39%
b) Troškovi prodane robe	4.067.552	3.095.369	972.183	31%	4%	6%
c) Ostali vanjski troškovi	24.321.330	11.971.372	12.349.958	103%	25%	24%
3. Troškovi osoblja	18.570.811	9.984.547	8.586.264	86%	19%	20%
a) Neto plaće i nadnice	11.604.185	6.402.757	5.201.428	81%	12%	13%
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	4.568.053	2.232.402	2.335.651	105%	5%	5%
c) Doprinosi na plaće	2.398.573	1.349.388	1.049.185	78%	2%	3%
4. Amortizacija	6.002.997	2.472.838	3.530.159	143%	6%	5%
5. Ostali troškovi	4.398.122	3.477.903	920.219	26%	5%	7%
6. Vrijednosna usklađenja	612.685	58.218	554.467	952%	1%	0%
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	612.685	58.218	554.467	952%	1%	0%
7. Rezerviranja	119.430	413.618	-294.188	-71%	0%	1%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	119.430	413.618	-294.188	-71%	0%	1%
8. Ostali poslovni prihodi	1.753.493	3.745.971	-1.992.478	-53%	2%	8%
III. FINANIJSKI PRIHODI	98.462	239.804	-141.342	-59%	0%	0%
1. Ostali prihodi s osnove kamata	3.904	72.444	-68.540	-95%	0%	0%
2. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	92.493	167.360	-74.867	-45%	0%	0%
3. Ostali financijski prihodi	2.065	-	-	-	0%	-
IV. FINANIJSKI RASHODI	1.287.616	1.164.529	123.087	11%	1%	2%
1. Rashodi s osnove kamata i ostali rashodi	1.044.623	820.597	224.026	27%	1%	2%
2. Tečajne razlike i drugi rashodi	240.884	333.792	-92.908	-28%	0%	1%
3. Ostali financijski rashodi	2.109	10.140	-8.031	-79%	0%	0%
IX. UKUPNI PRIHODI	97.293.721	49.308.989	47.984.732	97%	100%	100%
X. UKUPNI RASHODI	95.724.806	55.004.302	40.720.504	74%	98%	112%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.568.915	-5.695.313	7.264.228	-128%	2%	-12%
XII. POREZ NA DOBIT	1.620.600	181.905	1.438.695	791%	2%	0%
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-12%
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-12%
1. Pripisana imateljima kapitala matice	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-12%
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-12%
1. Pripisana imateljima kapitala matice	-51.685	-5.877.218	5.825.533	-99%	0%	-12%
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	-	-	-	-	-	-

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz godišnjeg izvještaja Magdis d.o.o., 2020.

Troškovi posudbe obuhvaćaju kamate i druge troškove u svezi posudbe izvora financiranja imovine, a priznaju se kao rashod u razdoblju u kojem su nastali, osim ako se kapitaliziraju u skladu s računovodstvenom politikom dugotrajne imovine. „Obveze za doprinose u obvezne mirovinske fondove priznaju kao trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Plaćanja po osnovi operativnog najma u računu dobiti i gubitka priznaju se na temelju linearne metode tijekom razdoblja najma. Troškovi popravka i održavanja dugotrajne materijalne imovine su troškovi redovnog održavanja koji se priznaju kao rashod u računu dobiti i gubitka

u razdoblju u kojem su nastali. Nerealizirani gubici s osnove promjene fer vrijednosti financijske imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka“ (Magdis d.o.o., 2020.).

PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje na neto osnovi kao što zahtijeva Porezna uprava. „U slučaju potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV“ (Magdis d.o.o., 2020.).

4.3. Ocjena sigurnosti i uspješnosti poslovanja primjenom pojedinačnih financijskih pokazatelja na primjeru odabranih poduzeća

Financijski izvještaji su ogledalo poslovanja te je njihova izrada oduvijek bila od ključnog značaja za poslovne subjekte jer se na temelju njih poslovni subjekti se mogu prepoznati i diferencirati na financijskim tržištima. U nastavku su napomene obrađenih podataka i analize:

- Kamate = rashodi od kamata
- Glavnica i kapital = ukupan kapital i rezerve
- Dobit/Gubitak = rezultat poslovanja
- Vremenska razgraničenja su i uključena u imovinu/obveze
- Dugoročna rezerviranja su uključena u iznos Dugoročnih obveza
- Amortizacija je uključena u troškove proizvoda i rashode razdoblja.

4.3.1. Ocjena sigurnosti poslovanja odabranih poduzeća

U nastavku su prikazani pokazatelji likvidnosti analiziranih poduzeća.

Tablica 24 Pokazatelji likvidnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji likvidnosti	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,48	0,58	0,40	0,39	0,03	0,03
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,01	1,20	1,32	1,53	0,24	0,26
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,26	1,47	1,67	1,94	0,60	0,59
Koeficijent financijske stabilnosti	0,92	0,88	0,74	0,66	1,73	1,75

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Sva tri društva na datum sastavljanja bilance nisu sposobna podmiriti kratkoročne obveze novcem na žiro računu. Iako je koeficijent trenutne likvidnosti manje interesantan pojedinim korisnicima financijskih izvještaja, jer nije realno za očekivati da će poduzeće na datum sastavljanja bilance imati dovoljno novca da pokrije ukupne kratkoročne obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti je izračunat tako da se iz brojnika izuzeo najmanje likvidan oblik kratkotrajne imovine, odnosno zalihe te se može zaključiti kako Johnson & Johnson i Beiersdorf zadovoljavaju uvjet likvidnosti te su sposobna brzo unovčivom imovinom podmiriti kratkoročne obveze, dok Magdis ne zadovoljava taj uvjet. Johnson & Johnson i Beiersdorf sposobni su kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze, konkretno društvo

Johnson & Johnson je sposobno podmiriti kratkoročne obveze te mu preostaje još 47% kratkotrajne imovine, dok se stanje u 2019. pogoršalo te pokazatelj iznosi 1,26. Društvo Beiersdorf je također smanjilo likvidnost u 2019. na 1,67 sa 1,94. Društvo Magdis tek oko 60% kratkoročnih obveza tijekom 2019. i 2018. može pokriti kratkotrajnom imovinom, što sugerira da nema radnog kapitala. Obzirom je koeficijent tekuće likvidnosti najrelevantniji pokazatelj likvidnosti te uvjetuje da poduzeće ima minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine u odnosu na kratkoročne obveze. U korist društava ne ide činjenica kako im se likvidnost u odnosu na prethodnu godinu smanjila. Međutim, obzirom da su dani vezivanja zaliha i potraživanja od kupaca kraći od dana plaćanja obveza prema dobavljačima, društva ne zahtijevaju velike rezerve likvidnosti, odnosno radnog kapitala.

Beiersdorf u odnosu na druga dva društva ima najprezentniji koeficijent financijske stabilnosti jer u 2019. godini 74% kapitala i dugoročnih obveza koristi za financiranje dugotrajne imovine, dok preostalih 26% koristi za financiranje kratkotrajne imovine, u 2018. čak 66% dugotrajne imovine financira iz kvalitetnih dugoročnih izvora, dok ostatkom (24%) financira kratkotrajnu imovinu. Johnson & Johnson je povećalo koeficijent financijske stabilnosti sa 0,88 na 0,92 u 2019. što znači da 98% kapitala i dugoročnih obveza koristi za financiranje dugotrajne imovine, a preostalih 2% za financiranje kratkotrajne imovine. Magdis ne zadovoljava uvjet pokazatelja te iznosi u 2019. 1,73, a u 2018. 1,75 što također upućuje na to kako poduzeće nema radnog kapitala. Rezultati interpretacije potvrđuju odnos koeficijenta tekuće stabilnosti i koeficijenta financijske stabilnosti koji glasi: ukoliko je $KFS > 1$, tada je koeficijent vlastitog financiranja > 1 .

U nastavku je dana usporedna tablica pokazatelja zaduženosti:

Tablica 25 Pokazatelji zaduženosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji zaduženosti	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koeficijent zaduženosti	0,62	0,61	0,39	0,36	0,78	0,79
Koeficijent vlastitog financiranja	0,38	0,39	0,61	0,64	0,22	0,21
Koeficijent financiranja	1,65	1,56	0,65	0,57	3,54	3,78
Pokriće troškova kamata	55,49	18,91	80,77	117,44	2,50	-5,94
Stupanj pokrića 1	1,08	1,14	1,36	1,52	0,58	0,57

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Gledajući statičku zaduženost promatranih poduzeća, Johnson & Johnson i Magdis se većim dijelom zadužuju iz tuđih izvora financiranja, samim time su izloženi riziku poslovanja i ulaganja u poduzeće. Dok se Beiersdorf uglavnom financira iz vlastitih izvora financiranja, te je u 2018. godini 64% imovine financirano iz kapitala, dok se u 2019. stanje vlastitog financiranja pogoršalo na ustreba koeficijentu zaduženosti i 61% imovine se financiralo iz

vlastitih izvora. Johnson & Johnson na jednu novčanu jedinicu kapitala ima 1,65 obveza u 2019. godini, Beiersdorf na jednu novčanu jedinicu kapitala ima 0,65 obveza u 2019., a Magdis na novčanu jedinicu kapitala imaju 3,54 obveza u 2019, što se smanjilo u odnosu na prethodnu godinu kada je na 1,00 kapitala imalo 3,78 novčanih jedinica obveza.

Društvo Johnson & Johnson je sposobno iz dobiti prije kamata i poreza pokriti približno 55,49 puta kamate u 2019. godini te približno 19 puta u 2018. godini. Razlog tako velikog povećanja pokrića troškova kamata je rast bruto dobiti za 21,2% u odnosu na rast kamata od 0,39%, odnosno pokrivenost kamata bruto dobiti ima tendenciju rasta, što također ukazuje na smanjenje zaduženosti. Beiersdorf, bilježi najveće pokriće troškova kamata bruto dobiti uvećanom za kamate. Odnosno u 2018. pokriće troškova kamata iznosi čak 117,44 puta, dok se taj broj u 2019. godini smanjio na 80,77 puta zbog rasta rashoda od kamata u iznosu od 44,44% u odnosu na prethodnu godinu te istovremeni pad bruto dobiti za 1,05%. Magdis u 2018. godini ima negativan predznak pokazatelja što je razlog ostvarenog gubitka prije oporezivanja u 2018. godini. U narednoj godini, je poduzeće ostvarilo pozitivnu bruto dobit, stoga je i pokazatelj pozitivan.

Povezanost koeficijenta financijske stabilnosti i stupnja pokrića glasi: $KFS > 1$, tada $SP1 < 1$, a izračunati pokazatelji dokazuju uvjet. Johnson & Johnson i Beiersdorf dugoročnim obvezama i kapitalom pokrivaju cijelu dugotrajnu imovinu i dio kratkotrajne. Odnosno Beiersdorf je sposoban 100% dugotrajne imovine financirati samo iz kapitala u oba promatrana razdoblja. Magdis pokriva 58% dugotrajne imovine kapitalom i dugoročnim obvezama u 2019. i 57% u 2018. godini.

U nastavku slijede pokazatelji aktivnosti odabranih poduzeća.

Tablica 26 Pokazatelji aktivnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji aktivnosti	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,52	0,53	0,76	0,82	0,93	0,47
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,81	1,77	1,61	1,58	0,93	0,47
Koeficijent obrta potraživanja	5,67	5,79	5,31	5,19	8,10	3,94
Trajanje naplate potraživanja	64	63	69	70	44	91
Koeficijent obrta zaliha	9,10	9,49	7,53	7,34	4,05	2,30
Trajanje prodaje zaliha	40	38	48	50	89	156
Koeficijent obrta obveza	3,23	3,59	1,94	1,98	0,23	0,19
Trajanje plaćanja obveza	113	102	188	184	1546	1859
Novčani jaz	-9	-1	-71	-64	-1412	-1611

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Društva na 1 novčanu jedinicu imovine ne generiraju niti 1,00 novčanu jedinicu prihoda. Koeficijent obrta imovine može se koristiti kao pokazatelj učinkovitosti upotrebe vlastite imovinu u svrhu ostvarivanja prihoda. Koeficijent obrta imovine mjeri vrijednost prodaje ili prihoda poduzeća u odnosu na vrijednost njegove imovine. Prema izračunatim rezultatima, cirkulacija imovine je spora jer u sva tri slučaja ukazuje na to da društva na jednu novčanu jedinicu imovine ne generiraju niti jednu novčanu jedinicu prihoda (Mikulić, 2021.).

Iz tablice je vidljivo povećanje brzine cirkulacije kratkotrajne imovine sva tri poduzeća u 2019. u odnosu na 2018. Johnson & Johnson na 1 novčanu jedinicu imovine u 2019. godini ostvari 1,81 zarade, Beiersdorf na 1 novčanu jedinicu kratkotrajne imovine ostvaruje 1,6 novčanih jedinica zarade te Magdis u 2019. godini je na 1 novčanu jedinicu imovine ostvario 0,93 novčanih jedinica zarade. Razlog povećanja obrta imovine je rezultat većeg povećanja prihoda u odnosu na imovinu. Tako je kratkotrajna imovina Beiersdorfa porasla za 3,87% dok su prihodi porasli za 5,81% u 2019. godini u odnosu na 2018. te je samim time poduzeće učinkovitije u korištenju imovine u 2019. godini.

Visoki koeficijenti obrtaja zaliha i potraživanja rezultiraju kraćim vremenskim razdobljem naplate potraživanja i prodaje zaliha, dok istovremeno niži koeficijent obrta zaliha rezultira duljim trajanjem plaćanja obveza prema dobavljačima što dovodi do negativnog novčanog jaza. Globalno promatrajući, naplata potraživanja realizira se obično između 40 i 90 dana.

4.3.2. Ocjena uspješnosti poslovanja odabranih poduzeća

U nastavku slijedi analiza uspješnosti odabranih poduzeća putem financijskih pokazatelja ekonomičnosti, profitabilnosti te investiranja.

Tablica 27 Pokazatelji ekonomičnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji ekonomičnosti	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Ekonomičnost prodaje	2,98	3,01	2,38	2,35	1,03	0,91
Ekonomičnost financiranja	1,12	0,61	2,85	3,89	0,08	0,21

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Vidljivo je kako je ekonomičnosti prodaje veći od jedan, što znači da je Johnson & Johnson na 1 novčanu jedinicu rashoda ostvaruje u 2019. 2,98 novčanih jedinica prihoda, te upućuje na poslovanje s dobiti. Beiersdorf posluje pozitivno te na novčanu jedinicu rashoda u 2019. godini ostvaruje 2,38 novčanih jedinica prihoda. Magdis u 2019. godini ostvaruje dovoljno prihoda da bi pokrilo rashode, odnosno na novčanu jedinicu rashoda ostvaruje 1,03 prihoda.

Magdis ostvaruje povećanje prodaje što je rezultat većeg povećanja prihoda od prodaje u odnosu na povećanja zaliha i potraživanja u 2019. u odnosu na 2018. Promatrajući Račun dobiti i gubitka Magdisa, može se zaključiti kako poslovni prihodi društva dominiraju u ukupnim prihodima te maju tendenciju rasta kroz promatrana razdoblja, dok istovremeno poslovni rashodi imaju tendenciju pada (2019. 97%, 2018. 109%) te dominiraju materijalni troškovi. Johnson & Johnson na 1 novčanu jedinicu financijskih rashoda ostvaruje 1,12 novčanih jedinica dobiti iz financijskih aktivnosti što se povećalo u odnosu na 2018. kada je pokazatelj iznosio 0,61. Razlog povećanja leži u činjenici kako su prihodi od financijskih aktivnosti porasli više u odnosu na rashode od financijskih aktivnosti u 2019. godini u odnosu na 2018.

U nastavku slijedi prikaz i analiza pokazatelja profitabilnosti.

Tablica 28 Pokazatelji profitabilnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji profitabilnosti	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Neto marža profita	18,81%	19,98%	9,79%	10,42%	1,02%	-10,25%
Bruto marža profita	21,50%	23,29%	13,72%	14,61%	2,69%	-9,89%
Neto rentabilnost imovine	9,79%	10,66%	7,44%	8,50%	2,51%	-4,68%
Bruto rentabilnost imovine	11,19%	12,42%	10,43%	11,92%	2,51%	-4,68%
Rentabilnost vlastitog kapitala	25,42%	25,60%	12,08%	13,19%	-0,22%	-27,00%

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Iz tablice je vidljivo kako društva posluju pozitivno, odnosno s pozitivnom maržom profita. Od 100 novčanih jedinica ostvarenih prihoda Johnson & Johnson ostvaruje zaradu od 18,81 novčanih jedinica za vlasnike i vjerovnike, dok je u 2018. ostvarivao 19,98 novčanih jedinica. Beiersdorf, također ima pad zarade za vlasnike i vjerovnike u 2019. te iznosi 9,79 novčanih jedinica zarade na 100 novčanih jedinica ostvarenih prihoda. Magdis samo u 2019. godini ostvaruje pozitivnu maržu, dok je u 2018. godini društvo poslovalo s gubitkom. Međutim, profitabilnost analiziranih društava se smanjuje za promatrana razdoblja obzirom da je udio neto dobiti u ukupnim prihodima manji, kao i udio neto dobiti u ukupnoj imovini.

Na konsolidiranoj razini, Magdis je ostvario rast poslovnih prihoda od 98,1% u 2019. godini, odnosno poslovni prihodi su u 2019. godini iznosili 97.195.259 novčanih jedinica dok su u 2018. godini iznosili 49.069.185 novčanih jedinica . Rast prihoda rezultirao je pozitivnom EBITDA u iznosu od 8.761.066 novčanih jedinica . U 2019. ostvaren je neto gubitak u iznosu od 51.685 novčanih jedinica , dok je prethodne godine gubitak iznosio 5.877.218 novčanih jedinica (Magdis d.o.o.,2020.).

Rentabilnost imovine u odnosu stavlja neto dobiti i ukupnu imovine poduzeća te predstavlja najobuhvatniji pokazatelj profitabilnosti gledajući s aspekta ocjene učinkovitosti korištenja

raspoloživih resursa za stvaranje zarada. „Uobičajeno poduzeća pored vlastitih koriste i tuđe izvore financiranja, a trošak korištenja tuđih izvora financiranja je u ovom slučaju apstrahiran.“ (Jezovita, 2015.). Vidljiv je i pad pokazatelja rentabilnosti imovine koji ukazuje stopu povrata koju subjekt ostvari od korištenja ukupne imovine. Razlika između pokazatelja bruto marže i neto marže, kao i bruto i neto profitabilnosti imovine ukazuje na to kako porezno opterećenje u kojem subjekt djeluje nije jako. Iako u strukturi kratkoročnih obveza dominiraju obveze prema dobavljačima koje često predstavljaju beskamatni izvor financiranja za poduzeće, Magdis nema namjeru oslanjati se na ovakav oblik financiranja u dugom roku obzirom na to da je vidljivo smanjenje udjela kratkoročnih obveza kroz promatrana razdoblja. Na 100 novčanih jedinica uložene imovine društva u 2019. godini ostvaruju sljedeće zarade: Johnson & Johnson 11,19 novčanih jedinica za vlasnike, vjerovnike i državu, Beiersdorf 10,43 novčanih jedinica te Magdis 2,51 novčanih jedinica. Beiersdorf i Johnson & Johnson se uspješno zadužuju što slijedi pravilo da je postotna promjena neto rentabilnosti imovine manja od neto rentabilnosti kapitala. Dok Magdis, zbog ostvarenog gubitka tekuće godine ima negativan predznak te je pokazatelj shodno tome negativan.

Pokazatelj rentabilnosti vlastitog kapitala pokazuje postotak povrata vlasnicima na uložene izvore financiranja u jednoj godini. Johnson & Johnson se većim dijelom financira iz vlastitih izvora te se može zaključiti kako nema problem sa zaduženošću. Obzirom na to da je rentabilnost vlastitog kapitala veća od rentabilnosti imovine, subjekt bi dodatnim zaduživanjem ostvario dobit i povećao rentabilnost vlastitog kapitala, odnosno u tom slučaju je dodatno zaduživanje povoljno. Vlasnici na 100 novčanih jedinica kapitala društva u 2019. godini ostvaruju sljedeće povrate: Johnson & Johnson 25,42 novčanih jedinica, Beiersdorf 12,08 novčanih jedinica te Magdis zbog ostvarenog gubitka ostvaruje negativan povrat od -0,22 novčanih jedinica. Prema tablici broj 28. vidljivo je kako su društva Johnson & Johnson te Beiersdorf poštujući pravila financijske poluge uspješno zadužuje.

U nastavku su prikazani pokazatelji investiranja za analizirana društva, pri čemu Magdis d.o.o. nema objavljene podatke vezane uz broj dionica ili tržišnu cijenu dionica te temeljem toga nije bilo moguće izračunati njihove pokazatelje investiranja. Pokazatelji investiranja svjedoče o uspješnosti ulaganja u dionice nekog od poduzeća.

Tablica 29 Pokazatelji investiranja odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.

Pokazatelji investiranja	Johnson&Johnson		Beiersdorf		Magdis	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Dobit po dionici (EPS)	\$5,63	\$5,61	€ 3,17	€ 3,21		
Dividenda po dionici (EPS)	\$3,75	\$3,54	€ 0,70	€ 0,70		
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	\$0,66	\$3,54	€ 0,22	€ 0,22		
Ukupna rentabilnost dionice	\$0,04	\$0,04	€ 0,03	€ 0,08		
Dividendna rentabilnost dionice	\$0,03	\$0,03	€ 0,01	€ 0,02		

Izvor: vlastita izrada prema podacima iz financijskih izvještaja analiziranih društava

Prema pokazatelju dividende po dionici (EPS), iskazano je kako dioničari Johnson & Johnson ostvaruju u 2019. godini 3,75 pripadajućih novčanih jedinica na temelju jedne dionice u njihovom vlasništvu u 2019. godini te 3,54 USD po dionici u 2018. i 3,32 USD po dionici u 2017. Dana 17. prosinca 2018. Društvo je objavilo da je Upravni odbor odobrio program otkupa dionica, ovlašćujući tvrtku da kupi do 5,0 milijardi USD dionica Društva te je program završen 29.09.2019. (Johnson & Johnson, 2020.).

Kao što pokazatelji prikazuju, dobit po dionici je veća u odnosu na dividendu po dionici što je rezultat toga što se dio dobiti zadržava u društvima, dok se ostatak izglasava za isplate dividendi. Odnos isplate dividende je jedino u 2018. godini kod Johnson & Johnson veći od 1, konkretno iznosi 3,54 pripadajućih novčanih jedinica što ukazuje na to da je dividenda isplaćena iz zadržane dobiti, odnosno iz dobiti akumulirane u prošlim razdobljima.

Beiersdorf zarada po dionici je u 2019. godini iznosila 3,17 EUR, dok je u 2018. iznosila 3,21 EUR. Osnova za izračun je dobit nakon oporezivanja isključujući dobit pripisanu ne kontrolirajućim interesima. Beiersdorf ima 25,181,016 trezorskih dionica koje su prilikom izračuna dobiti po dionici oduzete od ukupnog iznosa dionica, odnosno od 252,000,000 dionica pri čemu se dobije iznos od 226,818,984 dionice (Beiersdorf AG,2020.).

5. Zaključak

Na temelju rada može se zaključiti kako je potrebno prošireno znanje o računovodstvu prilikom provođenja analize financijskih izvještaja, posebice kada se radi o analizi financijskih izvještaja koji se sastavljaju i prezentiraju primjenom različitih standarda financijskog izvještavanja. Prije svega, potrebno je znanje o financijskim izvještajima te razumijevanje načina na koji je računovodstvo postavljeno i poznavanje utjecaja koji su uzrokovali određene računovodstvene prakse. Prilikom analize, osim znanja o postupcima koji se koriste za izračun određenih pokazatelja, nezaobilazno je znanje interpretacije tih rezultata kako bi se mogle donijeti odluke vezane uz poduzeće koje je predmet analize. Od velike je važnosti da osoba koja provodi i čita analizu ima znanje o temeljnim načelima i standardima za priznavanje i prezentiranje pojedinih kategorija unutar financijskih izvještaja.

Razumijevanje razlika između više setova financijskog izvještavanja nije samo važno za računovođe i direktore, već i za investitore, analitičare i druge zainteresirane strane. Također, treba istaknuti kako postoji više sličnosti, nego li razlika između njih, a njihova usporedba moglo bi se poistovjetiti kao usporedba krušaka i jabuka. Međutim, neosporno je da se tijekom vremena mijenjaju i nadopunjuju bilo da je to rezultat računovodstvenih promjena ili promjena u okruženju na što i ukazuje problematika uspoređivanja podataka istog poduzeća, ali iz različitih godina. Upravo je to razlog zašto FASB i IASB nastoje zajedničkim snagama izvršiti što je moguće veću konvergenciju ovih dvaju setova financijskog izvještavanja koji predstavljaju smjernice u računovodstvu koje se trebaju slijediti, ali koje nisu pravila. Bez takve konvergencije, mogućnosti spajanja ili pripajanja poduzeća koja posluju na globalnoj razini bila bi puno kompliciranija i dugotrajnija rasprava prilikom uspoređivanja i usklađivanja financijskih izvještaja poduzeća.

Kozmetička industrija predstavlja zasićeno tržište na kojemu se svaki sudionik nastoji boriti za udio na tržištu. Na izrazito zasićenom i turbulentnom tržištu sudionici se moraju međusobno nadmetati za naklonjenost pažnje kupaca raznim strategijama. Poduzeća pružaju je izrazito širok asortiman proizvoda te kontinuirano nastoje unaprijediti postojeće proizvode te lansiraju nove inovativne proizvode dok proizvode karakterizira brzo zasićenje.

Upravo takav pristup i pri sastavljanju financijskih izvještaja karakterizira tržišta koja imaju razvijeno tržište kapitala te u skladu s time i sastavljaju financijske izvještaje kojima je glavni cilj pružiti adekvatnu podlogu za poslovno odlučivanje korisnicima financijskih izvještaja, u ovom slučaju postojećim, ali i budućim investitorima. Tome svjedoči činjenica kako su sva tri

izvještaja sastavljena i prezentirana u skladu s pripadajućim načelima i standardima kao i ostalim zakonima i propisima koji ovise o lokalnim mjestima koja društva moraju slijediti.

Na temelju provedene analize, društvo Johnson & Johnson može se reći kako je sigurno, aspekta sigurnosti ako su zadovoljeni pokazatelji likvidnosti i male zaduženosti te da je poduzeće u većoj mjeri uspješno na što ukazuje ekonomičnost poslovanja kao i profitabilnost. Međutim, pad aktivnosti ukazuje na mogućnost smanjenje rentabilnosti.

Zaključak o financijskom položaju društva Beiersdorf AG ukazuje na to da je poduzeće pokazalo sigurno i uspješno poslovanje u oba segmenta poslovanja. Segment orijentiran na potrošnju je imao glavni fokus na implementaciju nove strategije C.A.R.E. kao i kao i briga o postojećim strategijama o njezi lica. Rezultat poslovanja bio je niži u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat ulaganja u novu strategiju.

U odnosu na druga dva društva, Magdis ne zadovoljava uvjete likvidnosti, odnosno ne drži dostatne količine novca i ostale kratkotrajne imovine za potrebe podmirenja kratkoročnih obveza te samim time ne sadrži radni kapital. Društvo teži održavanju dovoljno kapitala ostvarujući tako povjerenje investitora, vjerovnika, i tržišta, te osigura budući razvoj poslovanja. Na temelju provedene financijske analize, zaključuje se da poduzeće posluje uspješno u 2019. godini na što ukazuje porastu prihoda u analiziranoj godini te efikasno upotrebljava kratkotrajnim resursima i ostvaruje zadovoljavajuće stope profitabilnosti i imovine, dok je stopa profitabilnosti negativna zbog prethodno akumuliranog gubitka.

Popis literature

- 1.Accounting.com, (2020) Wat is GAAP?. Dostupno na: <https://www.accounting.com/resources/gaap/> [04.04.2021].
- 2.Baldarelli, M.G., Demartini, P. i Mošnja-Škare, L. (2007). Primjena računovodstvenih standarda u malim i srednjim društvima Italije i Hrvatske: Izazovi međunarodne harmonizacije. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/21473> [2.2.2022].
- 3.Beiersdorf AG - Anala Report 2019., Dostupno na: <https://www.beiersdorf.com/investors/financial-reports/financial-reports> [26.6.2021].
4. Bowlin, O., Martin, J. i Scott, D. (1990) Guide to financial analysis. New York: McGraw-Hill.
5. Campwaltblog, (2021). MSFI 10: koncept, definicija, međunarodni standardi, jedinstveni koncept, pravila i uvjeti financijskog izvješćivanja Dostupno na: <https://hr.campwaltblog.com/4262679-ifs-10-concept-definition-international-standards-single-concept-rules-and-terms-of-financial-reporting> [04.04.2021].
6. Chen, J. (2020). Securities and Exchange Commission (SEC). Investopedia [online]. Dostupno na: <https://www.investopedia.com/terms/s/sec.asp> [30.6.2021].
7. Chouhan, N., Deshmukh, R. i Vig, H. (2021). Cosmetics Market by Category (Skin and Sun Care Products, Hair Care Products, Deodorants & Fragrances, and Makeup & Color Cosmetics), Gender (Men, Women, and Unisex), and Distribution Channel (Hypermarkets/Supermarkets, Specialty Stores, Pharmacies, Online Sales Channels, and Others): Global Opportunity Analysis and Industry Forecast, 2021–2027. Allied market research [online]. Dostupno na: <https://www.alliedmarketresearch.com/cosmetics-market> [19.03.2021.].
8. Cvitanović, P.L. (2018). Mogućnosti društveno odgovornog poduzetništva na hrvatskom tržištu prirodne i organske kozmetike. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/312598> [26.8.2021].
9. Deloitte. (2020), On the Radar: Fair Value Measurements and Disclosures (Including the Fair Value Option). USA:Deloitte Development LLC.
10. EY. (2021) US GAAP versus IFRS. US: Ernst & Young LLP.

11. FASB (2021.). Emerging Issues Task Force (EITF). FASB [online]. Dostupno na: <https://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1218220137512> [26.06.2021].
12. Ferencando, J. (2021). Generally Accepted Accounting Principles (GAAP). Investopedia [online]. Dostupno na: <https://www.investopedia.com/terms/g/gaap.asp> [26.6.2021].
13. Gulin, D. et al. (2012) Poslovno planiranje, kontrola i analiza. Zagreb: HZRiF.
14. HANFA. (2018.). Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja. Zagreb: HANFA. Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/getfile/39377/Me%C4%91unarodni%20ra%C4%8Dunovodstveni%20standardi%20i%20Me%C4%91unarodni%20standardi%20financijskog.pdf> [17.07.2021].
15. Hlaciuc, E. (2009) Some issues about transition from U.S Generally accepted accounting principles (GAAP) to International Financial Reporting Standards (IFRS). IDEAS [online]. Dostupno na: <https://ideas.repec.org/a/alu/journal/v1y2009i11p28.html> [26.6.2021].
16. Hrvatsko Zakonodavstvo. (2015.). Međunarodni računovodstveni standardi - “Narodne novine”, br. XX/93, XX/95 , XX/96, XX/97. Dostupno na: zakon.poslovna.hr [09.04.2022.]
17. Globenewswire, (2020). Global Cosmetic Skin Care Industry (2020 to 2027) - Market Trajectory & Analytics. Research and Markets[online]. Dostupno na: <https://www.globenewswire.com/news-release/2020/09/25/2099275/0/en/Global-Cosmetic-Skin-Care-Industry-2020-to-2027-Market-Trajectory-Analytics.html> [26.8.2021].
18. IFRS Foundation, (2021). Who uses IFRS Standards?. Dostupno na: <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/> [29.4.2022].
19. Ježovita, A. (2015). Mogućnosti ocjene kvalitete zaduženosti poduzeća primjenom financijskih pokazatelja profitabilnosti. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/204411> [26.8.2021].
20. Johnson & Johnson. (2021). About Johnson & Johnson. New Jersey: Johnson & Johnson. Dostupno na: <https://www.jnj.com/about-jnj> [26.8.2021].
21. Johnson & Johnson - Annual Report 2019., Dostupno na: http://www.investor.jnj.com/_document/2017-annual-report?id=00000162-2469-d298-ad7a-657fef1c0000 [26.6.2021].

22. Klikovac, A. (2007). Utjecaj strukture imovine poduzeća na ocjenu likvidnosti. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/18853> [26.8.2021].
23. KPMG. (2020.). IFRS® compared to US GAAP. Mjesto izdanja: Engleska: KPMG LLP.
24. Magdis d.o.o. - Godišnje financijsko izvješće 2019., Dostupno na: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> [26.8.2021].
25. Magdis grupa. (2021). O Magdis grupi. Sveta Nedjelja: MAGDIS GRUPA, Dostupno na: <https://www.magdis-grupa.hr/> [26.8.2021].
26. Malenica, N. i Dobrić, B. (2014). Analiza tržišta kozmetičkih proizvoda u Hrvatskoj. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/126989> [11.04.2022].
27. Mamić Sačer, I. i Ramač Posavec, S. (2012) Analiza problema praktične primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja u Republici Hrvatskoj. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/89337> [26.8.2021].
28. Mikulić, M. (2021.), Sales-to-assets ratio of top pharmaceutical companies worldwide in 2020. Statista [online]. Dostupno na: <https://www.statista.com/statistics/473519/top-global-pharmaceutical-companies-sales-to-assets-ratio/> [02.05.2022.]
29. Mihelčić, E. (2007) US GAAP vs. IFRS – A comparison of remaining differences. Hrčak srce [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=33772 [26.8.2021].
30. Mijoč I. (2013) Računovodstvena načela i standardi (MSFI i HSFI). EFOS: Osijek. Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/upravljanje-marketingom/wp-content/uploads/sites/230/2013/04/inf_sustavi_u_rac.pdf. [19.02.2022.]
31. Mijoč I. i Vrdoljak, T. (2013) Međunarodne klasifikacije računovodstvenih sustava kao posljedica utjecaja različitih čimbenika okruženja. Hrčak srce [online]. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/138675>.
32. Narodne novine (2015) Odluku o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Zagreb: Narodne novine, NN 86/2015
33. Narodne novine (2008) Odluku o objavljivanju hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Zagreb: Narodne novine, NN 30/2008

34. Nobes, R. C. i Parker, R. (2000) Comparative international accounting. 6th ed.: Prentice Hall.
35. PWC, (2017) FASB accounting standards codification quick reference guide. Dostupno na: <https://www.pwc.com/us/en/cfodirect/publications/accounting-guides/fasb-accounting-standards-codification-quick-reference-guide-and-financial-instruments-supplement.html> [26.6.2020].
36. Roberts, R. (2021). Statistics: Beauty Industry Market Share & Growth in 2020. Common thread [online]. Dostupno na: <https://commonthreadco.com/blogs/coachs-corner/beauty-industry-cosmetics-marketing-ecommerce> [10.02.2021.]
37. Sever, I. (2012). Sličnosti i razlike Američkih općeprihvaćenih računovodstvenih načela i Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. CROSBİ [online]. Dostupno na: <https://www.bib.irb.hr/597299> [12.02.2022].
38. Statista (2021.), Beauty & Personal Care Report 2021. Statista [online]. Dostupno na: <https://www.statista.com/study/55499/cosmetics-and-personal-care/> [10.02.2022.]
39. Šlibar, D. (2010) Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja. Scribd [online]. Dostupno na: <https://www.scribd.com/document/54551202/Drazen-Slibar-Instrumenti-i-Postupci-Analize-Financijskih-Izvjestaja> [10.02.2022.]
40. Technavio Blog. (2020). Top 10 Cosmetics Companies in the World 2020. Technavio Blog [online]. Dostupno na: <https://blog.technavio.org/blog/top-10-cosmetics-companies> [12.02.2022].
41. Žager, K. et al. (2020) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci. 4. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

Popis tablica

Tablica 1 10 Temeljnih načela US GAAP	5
Tablica 2 Kriteriji za definiranje poduzeća prema ZOR-u.....	14
Tablica 3 Pokazatelji likvidnosti	17
Tablica 4 Pokazatelji zaduženosti	17
Tablica 5 Pokazatelji aktivnosti	17
Tablica 6 Pokazatelji ekonomičnosti.....	18
Tablica 7 Pokazatelji profitabilnosti.....	18

Tablica 8 Pokazatelji investiranja.....	18
Tablica 9 5 vodećih kozmetičkih kompanija prema profitu od prodaje proizvoda u svijetu ...	23
Tablica 10 Životni vijek trajanja dugotrajne imovine	24
Tablica 11 Razlika između metoda LIFO i FIFO:	25
Tablica 12 Konsolidirana aktiva Johnson & Johnson 2018. i 2019.	31
Tablica 13 Dugotrajna imovina Johnson & Johnson 2018. i 2019.	32
Tablica 14 Kratkotrajna imovina Johnson & Johnson 2018. i 2019.	33
Tablica 15 Konsolidirana pasove Johnson & Johnson 2018. i 2019.....	34
Tablica 16 Obveze prema državi Johnson & Johnson 2017., 2018. i 2019.	35
Tablica 17 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Johnson & Johnson 2018. i 2019.	35
Tablica 18 Konsolidirana aktiva Beiersdorf AG u 2018. i 2019.....	38
Tablica 19 Konsolidirana pasiva Beiersdorf AG u 2018. i 2019.	41
Tablica 20 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Beiersdorf u 2018. i 2019.....	42
Tablica 21 Konsolidirana aktiva Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.	45
Tablica 22 Konsolidirana pasiva Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.	47
Tablica 23 Konsolidirani račun dobiti i gubitka Magdis d.o.o. u 2018. i 2019.	49
Tablica 24 Pokazatelji likvidnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.....	50
Tablica 25 Pokazatelji zaduženosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.....	51
Tablica 26 Pokazatelji aktivnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.....	52
Tablica 27 Pokazatelji ekonomičnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.	53
Tablica 28 Pokazatelji profitabilnosti odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.	54
Tablica 29 Pokazatelji investiranja odabranih kozmetičkih poduzeća za 2018. i 2019.	56

Popis grafikona

Grafikon 1 Tržišna vrijednost prirodne kozmetike u svijetu.....	21
Grafikon 2 Projekcije prihoda i stope rasta kozmetičkih proizvoda po kategorijama u svijetu.....	22
Grafikon 3 Struktura aktive Johnson & Johnson	24
Grafikon 4 Struktura aktive Magdis d.o.o.	24
Grafikon 5 Struktura zaliha Johnson & Johnson 2019.....	25
Grafikon 6 Zapošljavanje prema regijama u 2019. godini.....	28
Grafikon 7 Prodaja proizvoda prema kategorijama proizvoda i geografskim regijama u 2019.	36
Grafikon 8 Prihod od prodaje Johnson & Johnson u razdoblju od 2015. do 2019.	36
Grafikon 9 Troškovi proizvoda i troškovi razdoblja u razdoblju od 2015. do 2019.....	37
Grafikon 10 Troškovi razdoblja Beiersdorf AG u 2018. i 2019. godini.....	43

Grafikon 11 Struktura zaliha Magdis d.o.o. u 2019.....	47
--	----

Popis slika

Slika 1 Tržišni udio kozmetičke industrije u svijetu.....	22
---	----

Popis kratica

ASP - Napredni proizvodi za sterilizaciju (Advanced sterilization products)

AVR - Aktivna vremenska razgraničenja

EBITDA - Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (Earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization)

EITF - Emerging Issues Task Force (odjel za objavu i ažuriranje novih pitanja vezano uz US GAAP)

EPS - Dividende po dionici (Earnings per share)

EU - Europska unija

EUR - Euro

FASB - Odbor za standarde financijskog računovodstva (Financial Accounting Standards Board)

FIFO - Prvi ulaz - prvi izlaz (First in - first out)

HANFA - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

HBG - Trgovačko pravo u Njemačkoj (Handelsgesetzbuch - na eng. Commercial Code)

HRK - Hrvatska kuna

HSFI - Hrvatski standardi financijskog izvještavanja

IASB - Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board)

KFS - Koeficijent financijske stabilnost

KVF - Koeficijent vlastitog financiranja

LAMEA - Latinska Amerika, Bliski istok i Afrika

LIFO - Zadnji ulaz - prvi izlaz (Last in - first out)

MRS - Međunarodni računovodstveni standardi

MSFI - Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

NAV - Kotirana cijena na tržištu

PDV - Porez na dodatnu vrijednost

PVR - Pasivna vremenska razgraničenja

ROA - Rentabilnost imovine (Return on Assets)

SAD - Sjedinjene Američke Države

SEC - Komisija za vrijednosne papire i burzu (U.S. Securities and Exchange Commission)

SP1 - Stupanj pokrića 1

US GAAP - Američka općeprihvaćena računovodstvena načela financijskog izvještavanja

USD - Američki dolar

ŽIVOTOPIS

Ana Vinceković

Stupničke Šipkovine 25, 10255, Gornji Stupnik

095 574 0248

vincekovic.ana96@gmail.com

Datum rođenja: 03.03.1996.

OBRAZOVANJE

Sveučilišni integrirani studij poslovne ekonomije, smjer Računovodstvo i revizija |

Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet – Zagreb

RUJAN 2015. – DANAS

Srednjoškolsko obrazovanje | Prva Ekonomska škola, Zagreb

RUJAN 2011. – LIPANJ 2015.

ISKUSTVO

Referent u računovodstvu | Finex media d.o.o., Zagreb

SIJEČANJ 2022. – TRENUTAČNO

Referent u računovodstvu i reviziji | Revikrog d.o.o., Zagreb

SIJEČANJ 2021. – LIPANJ 2021.

Asistent u reviziji | Mazars Cinotti Audit d.o.o., Zagreb

PROSINAC 2019. – SVIBANJ 2020.

VJEŠTINE

Strani jezici | Engleski jezik – vrlo dobro snalaženje u čitanju, govoru, pisanju i

razumijevanju (B2)

Računalne i tehničke vještine | Vrlo dobro poznavanje rada u MS Office alatima (Excel, Word, Powerpoint), odlično poznavanje raznih računovodstvenih programa (eRAČUNI, Synesis i 4D Wand)

Vozačka dozvola | B kategorija